

Møte onsdag den 27. oktober 2010 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 12):

1. Muntlig spørretime
2. Ordinær spørretime
3. Referat

Presidenten: Representantene Erna Solberg, Øyvind Vaksdal og Susanne Bratli, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Den tidligere fritatte vararepresentant for Nord-Trøndelag fylke, Bård Langsåvold, har tatt sete.

Følgende innkalte vararepresentanter har tatt sete:

For Buskerud fylke: Ida Marie Holen

For Vestfold fylke: Morten Stordalen

Det foreligger fire permisjonssøknader:

- fra representantene Oskar J. Grimstad, Bjørn Lødemel, Erling Sande og Snorre Serigstad Valen om permisjon i tiden fra og med 27. oktober til og med 29. oktober – alle for å delta i høynivådelen av den tiende partskonferanse under FN-konvensjonen om biologisk mangfold, i Nagoya, Japan.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:
  - For Møre og Romsdal fylke: Jon Georg Dale
  - For Sogn og Fjordane fylke: Knut Magnus Olsen og Jacob Nødseth
  - For Sør-Trøndelag fylke: Aud Herbjørg Kvalvik

Presidenten: Jon Georg Dale, Knut Magnus Olsen, Jacob Nødseth og Aud Herbjørg Kvalvik er til stede og vil ta sete.

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen overbrakte 2 kgl. proposisjoner (se under Referat torsdag 28. oktober).

Sak nr. 1 [10:03:06]

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsrådene Magnhild Meltveit Kleppa, Hanne Inger Bjurstrøm og Lisbeth Berg-Hansen vil møte til muntlig spørretime.

De annonserte regjeringsmedlemmene er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg.

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Robert Eriksson.

Robert Eriksson (FrP) [10:03:49]: Mitt spørsmål går til arbeidsministeren.

Den 23. oktober kunne vi lese følgende i VG:

«Dataproblemer i NAV gjør at de omfattende sykelønnsendringene (...) ikke kan gjennomføres.»

Arbeidsministeren sa i det intervjuet at det ikke var umulig å få det gjennomført, men at det koster for mye penger, og at det er for dyrt å rette opp disse systemene i Nav.

Det er nok flere enn meg som synes det er pinlig at de virkemidlene man var enige om i vinter for å få ned sykefraværet, nå er utsatt på ubestemt tid, og prosessen har stoppet fullstendig opp. Det betyr at mange som går sykemeldt, ikke får den nødvendige hjelpen, og ikke får den hjelpen de burde ha fått, raskt nok. Dette viser også hvor alvorlig situasjonen i Nav er.

Et sentralt spørsmål til statsråden, for å få mer rede på dette, kunne jo være: Visste man om disse problemene på forhånd da man satte seg ned og startet IA-forhandlingene? Ikke minst ser vi også – noe som kom fram under høringen i forbindelse med budsjettet i komiteen – at mange nye IA-bedrifter som ønsker seg inn, ikke får lov til å komme inn fordi de blir stoppet i døren til Nav på grunn av kapasitetsproblemer. Man har altså ikke mulighet til å ta imot flere IA-bedrifter. Det synes jeg er et paradoks. Spesielt burde jo også statsråden vite at man har hatt disse datasystemene siden 1978, så det er liksom ikke et nytt problem – problemet har vært omtalt i Riksrevisjonens årlige rapporter gjennom flere år.

Mitt spørsmål til statsråden blir: Hvilken konkret plan har regjeringen for å få på plass virkemidlene man ble enige om i ny IA-avtale? Og når kan vi forvente at de kan begynne å virke?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:05:56]: Den IA-avtalen som vi fikk på plass tidligere i år, har langt flere virkemidler enn dette virkemiddelet som representanten nå tar opp. Men, som det ble påpekt, ble man enige om en ordlyd i retning av at man så ekspertgruppens anbefalinger knyttet til medfinansiering som ett av flere virkemidler for å kunne få bedre tilrettelegging fra arbeidsgiver i forhold til langtidssykefraværet. Så ble det veldig klart presisert i avtalen at dette måtte skje på en slik måte

«at virksomheter og ansatte er sikre på at de får god oppfølging».

Man skulle se nærmere på dette, bl.a. en skjermingsregel, og dagens ordning skulle videreføres inntil partene eventuelt ble enige om noe annet. Fra statens side var man klar over at man har en utfordring når det gjelder deler av Navs IKT-system, og at dette kunne være en vanskelig ordning, men absolutt, som jeg også har sagt, en fullt mulig ordning.

Det som skjer, er at man da foretar en vurdering og ser om den såkalte vinningen går opp i spinningen. Er det nok det man tror man får av incentiver for å få ned sykefraværet gjennom den medfinansieringsordningen som lå her, til at man vil påta seg de store belastningene som tross alt ligger i en omlegging av datasystemet, som da måtte gjøres

veldig manuelt, og som også kunne medføre at man fikk en del stopp i utbetalingene i en periode? Og det mener man det ikke er. Staten har hele tiden ønsket et noe større rom med hensyn til medfinansieringsordningen. Vi hadde ønsket et system der man gjennom arbeidsgiveravgiften kunne ha kompensert bedrifter som var gode. Det fikk vi ikke partene med på. Det har jeg vært klar på tidligere.

Innenfor de rammene vi nå opererer med i medfinansieringsordningen, vil det etter vårt syn være for lite å vinne i forhold til kostnadene. Så understreker jeg at vi nå ser det nitide, gode arbeidet som skjer i bedriftene, bl.a. at vi får ned sykefraværet.

Robert Eriksson (FrP) [10:08:03]: Jeg bare registrerer at man ikke har noen plan for når dette kan forventes å bli gjennomført. Det er egentlig det statsråden bruker 2 minutter på å snakke rundt. Svaret kunne ha vært kort og greit, og hun kunne bare brukt 5 sekunder på å si: Nei, man har ingen plan. Det kunne også vært interessant å utfordre statsråden i forhold til kost-nytte. Hvor dyrt er det å få på plass dette datasystemet? Har man gjort beregninger på det?

Men det er ikke bare på dette området Nav sliter med dataproblemer. Vi så også at en god del pensjonister ifølge Riksrevisjonen ikke fikk utbetalt rett pensjon. Staten hadde rett og slett betalt ut for lite i pensjon på grunn av systemet. Jeg forventer nå at statsråden sørger for at det blir ryddet opp i dette, at pensjonistene får utbetalt rett pensjon, og at de også får etterbetalt sine pensjoner så fort som overhodet mulig. Kan statsråden garantere at alle som har fått feilutbetalinger, før jul vil få etterbetalt sine pensjoner?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:09:06]: Hvorfor jeg først svarte som jeg gjorde, var fordi det var inntrykk av at vi hadde forsøkt å lure Stortinget med at vi visste noe vi ikke visste. Sånn er det ikke. Vi har gjort en kalkulert vurdering sammen med partene om dette er klokt å gjøre.

Når det gjelder pensjonistene, er det altså slik at det per i dag ikke er noen pensjonister som ikke har fått pengene sine. Det dreier seg om, er at man i forbindelse med innføringen av det nye pensjonssystemet, IKT-pensjonssystemet, hadde en del innkjøringsproblemer – 800 saker som man måtte behandle manuelt. Det tok noe tid. Da man tok gamle saker inn i det nye systemet, fant man en del «gammel moro», for å si det sånn, som man måtte ordne opp i. Men det er ingen som ikke har fått pengene sine. De som nå står på egen konto, er saker der det er utbetalt for mye. Alle som ikke fikk pengene sine i rett tid, har fått morarente, 6 pst., i etterbetaling.

Presidenten: Det blir tre oppfølgingsspørsmål – først Laila Marie Reiertsen.

Laila Marie Reiertsen (FrP) [10:10:17]: Om lag 78 000 funksjonshemma står utanfor, men ønsker seg inn i, arbeidslivet. Disse representerer ein betydeleg arbeidskapital, som ikkje blir benytta i dag. Tek ein utgangspunkt

i at halvparten av desse representerer ei restarbeidsevne på 40 pst., svarer dette til 15 600 årsverk. Dette vil igjen gi om lag 3 mrd. kr i redusert utbetaling til uførepensjon. Vidare vil ein overgang frå uførepensjon til fullt arbeid kunna tilføre samfunnet 1 mrd. kr i auka verdiskaping.

Nav fungerer ikkje i forhold til dei funksjonshemma. Kor lenge må denne gruppa venta på å få den hjelpa dei treng, jf. delmål 2 i IA-avtalen?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:11:00]: Vi har gjort mye det siste året for denne gruppen ved at vi innen Nav har fått på plass et system med arbeidsevnevurdering og arbeidsavklaringspenger. Dette er viktige forutsetninger nettopp for å få den skreddersømmen rundt den enkelte som hele det politiske Norge er opptatt av.

Så har vi en riktig stor utfordring når det gjelder 78 000 mennesker som står utenfor arbeidslivet. De sto også utenfor – og det er det viktig å merke seg – da vi hadde høykonjunktur i Norge, fram til 2008. Mitt syn er at det er klart at selv om vi har en god økonomisk politikk, klarer vi ikke å få denne gruppen inn. Her må det mer til. Derfor har jeg nå satt i gang arbeidet med en sysselsettingsstrategi for funksjonshemmede og har nedsatt to panel – et brukerpanel og et panel som har kompetanse fra bedriftene, som Yngve Hågensen leder – for å se på hva som særskilt må til for å få dette til, og hvordan man åpner bedriftene for de funksjonshemmede. Her har jeg også understreket at det ikke er noen enkle løsninger. De som tror at vi har enkle løsninger på dette, overselger seg. Dette er hardt arbeid, og jeg utfordrer nå partene veldig sterkt på IA-avtalen, delmål 2.

Presidenten: Torbjørn Røe Isaksen – til oppfølgings-spørsmål.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:12:11]: Statsråden sa at staten var klar over at det kom til å bli betydelige utfordringer knyttet til Navs IT-system og omlegging med hensyn til et større arbeidsgiveransvar i sykemeldingsperioden. Men på en høring vi hadde i komiteen den 15. oktober, sa Unio, en av partene i IA-forhandlingene, at de ikke på noe punkt under forhandlingene hadde blitt informert om dette. Det er jo ganske spesielt at man når man sitter og forhandler om det store, strukturelle grepet i en ny IA-avtale, og staten vet at det kan bli problemer med gjennomføringen, ikke informerer IA-partene om det.

Mitt spørsmål er: Når fikk statsråden vite om at det var store problemer med å gjennomføre en eventuell omlegging av arbeidsgiverperioden? Og hvorfor ble ikke IA-partene informert om det underveis i forhandlingene?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:12:57]: Jeg synes ikke det er rart. Dette dreide seg om forhandlinger. Det dreide seg om at man fra arbeidsgiversiden hadde én modell man ønsket, og som man mente var den mest gunstige for dem. Arbeidstakersiden var bekymret for skjermingsordningen for kronikerne. Staten ønsket å få til en optimal løsning – som vi mente ville være best, og som hadde de beste økonomiske incitamentene. Det ville ha

vært en fordeling over arbeidsgiveravgiften. Hadde vi fått til det, tror jeg – uten at jeg skal si det sikkert nå – at de aller fleste omleggingene i Nav ville vært verdt den møden. Men når vi gjennom forhandlinger ser at dette er det resultatet vi får, må vi vurdere om vinningen går opp i spinningen. Skal vi ta den belastningen det er for Nav, et Nav som jeg er ekstremt opptatt av skal beskyttes så langt som mulig for nye oppgaver, hvis jeg ikke tror det vil være veldig lønnsomt for samfunnet og for å få ned sykefraværet? Slik vurderte vi at det ikke var. Selv om vi var klar over, for så vidt også mens vi satt og forhandlet, at dette var en utfordring, var det fullt mulig hvis vi hadde trodd at det lønte seg.

Presidenten: Rigmor Andersen Eide – til oppfølgings-spørsmål.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [10:14:11]: I dag har vi en situasjon her i landet der 600 000 personer i arbeidsfør alder står utenfor arbeidslivet. Det er også slik at den prosentvise andelen av funksjonshemmede i arbeid går ned, stikk i strid med målsettingen for IA-arbeidet. Likevel velger regjeringen å senke ambisjonsnivået, å få flere i arbeid og aktivitet, gjennom å bygge ned arbeidsmarkedstiltakene med 7 000 tiltaksplasser sammenlignet med plantallene for 2010. Det betyr at mange som ellers ville ha fått hjelp til å komme ut i arbeidslivet, ikke får det, og det setter arbeidet med å få funksjonshemmede i arbeid tilbake. Dette bekymrer ikke bare Kristelig Folkeparti. HSH kaller dette et skritt i feil retning, Fagforbundet uttrykker uro, og LOs kommentar til kuttene er at det fort kan vise seg å bli vel snaut med tiltaksplasser.

Er regjeringen fornøyd med kutt i tiltaksplasser for neste år, eller forstår man bekymringen fra aktører i arbeidslivet? Er man i så fall villig til å rette opp dette med kutt i tiltaksplasser i årets budsjett?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:15:20]: Jeg deler absolutt bekymringen over at vi har 600 000 – vi kan jo se på hvordan tallene er satt sammen – som ikke er i ordinært arbeid. Det må vi gjøre noe med. Noe av det viktigste vi kan gjøre for å få folk over i ordinært arbeid, er å holde en generelt lav arbeidsledighet, for vi vet at med en gang ledigheten øker, er det disse marginale gruppene som går ut. Det har regjeringen klart.

Så må vi få ned sykefraværet, for overgangen fra sykefravær til uførhet er en direkte linje. Det ser vi nå går ned. Vi har satt av 153 mill. kr i foreslått budsjett nettopp for å styrke IA-avtalen. Så har vi foreslått at Stortinget skal bevilge 175 mill. kr på drop-out i skolen, for det er en direkte sammenheng mellom det å falle ut av skolen og det å bli ufør. Og vi har foreslått å bruke 100 mill. kr til rusomsorg. Vi ser at blant de unge uføre er det et stort innslag av rusmisbruk.

Jeg tror nå det er den beste måten å bruke penger på, og vi har altså noe av det høyeste tiltaksnivået noen gang i historien i dette budsjettforslaget.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:16:42]: Jeg må bare avlegge en bitte liten visitt til det forrige spørsmålet.

Slik jeg oppfatter svaret fra statsråden, var staten klar over disse IT-problemene og -utfordringene, men holdt det tilbake fra IA-partene for å oppnå den forhandlingsløsningen staten så som riktig. Det er i så fall ganske oppsiktsvekkende.

Det har i mange år vært bred enighet i Norge om at man skal styrke arbeidslinjen og få flere mennesker over fra stønad til arbeid. Det er selvfølgelig en komplisert oppgave, og jeg skal ikke stå her og si at det finnes noen enkle svar. Det er likevel noen klare problemstillinger her som Høyre har vært opptatt av.

Det er for mange mennesker sånn at man faktisk ikke tjener penger på å gå fra en eller annen form for stønadstilværelse over i arbeidslivet. I NRK-programmet Spekter kunne vi for en tid tilbake møte en av dem, Aina Huseby fra Oslo, 50 pst. ufør, som, når hun regner på sin månedsinntekt, ser at hun taper penger på å gå fra stønadstilværelse over i fullt arbeid. Det er åpenbart urimelig. Det er mye forlangt å si at folk skal tape penger og sitte igjen med mindre i lommeboken hvis de velger å jobbe mer.

En av årsakene til dette er at det er for høye skatter på lave og middels inntekter. Der kunne man gjort noe, men regjeringen har i stedet valgt å legge fram et statsbudsjett som styrker stønadslinjen og svekker arbeidslinjen. Er det sånn at statsråden i fremtidige budsjetter vil slåss for at det blir lavere skatter og avgifter på lavere og middels inntekter, slik at det lønner seg for folk å gå fra stønad over i arbeidslivet?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:18:27]: Også jeg vil en liten snei innom det forrige spørsmålet. Det er altså ikke slik at noen har holdt noe tilbake. Det tror jeg faktisk ikke det egentlig er noen som mener, heller. Poenget er at når man forhandler, er man på et helt annet nivå enn når man sitter og diskuterer dataproblemer i Nav.

Så må jeg bare si at jeg er helt enig: Det skal lønne seg å jobbe. Det er absolutt en klar profil i dette budsjettet, at det skal lønne seg å jobbe. Vi må få folk tilbake i arbeid. Noe av det absolutt viktigste vi gjør, som jeg nettopp refererte til den foregående spørsmålsstilleren, er det forebyggende arbeidet, for vi vet at å få folk som har vært lenge på uførepensjon, tilbake i arbeid, er veldig vanskelig. Å hindre at vi får flere, er det aller viktigste.

Vi skal nå legge fram en uføremelding hvor vi nettopp skal sikre to ting samtidig: en god uførepensjon for dem som skal gå på uførepensjon, og vi skal gjøre det lettere for folk å kombinere uførepensjon og arbeid. I dag er ikke de reglene gode nok. Blant annet er det ikke gode nok regler for å stimulere folk til å ha såkalt gradert uførepensjon, altså at man kan kombinere pensjon og arbeid. Det skal vi jobbe med. Og jeg har invitert, som det er påpekt i avisen, bl.a. Høyre til et samarbeid om dette.

Så skal vi selvfølgelig også se på andre virkemidler utenfor dette for å få folk i arbeid. Det er en del av den jobben jeg nå gjør med sysselsettingsstrategien. Når det gjelder skattesystemet, har denne regjeringen generelt vært klar på å senke skatten for dem som har lavest skatt, og

ikke ønsket å øke den for dem som har høyere skatt. Så jeg ser egentlig ingen motsetning her.

Å si at dette ikke er et budsjett for arbeid, opplever jeg som veldig, veldig feil. Dette er et budsjett nettopp for å sikre at vi fortsetter å ha den sysselsettingen vi har i Norge, som er helt avgjørende for å hindre at vi får flere uføre.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:20:16]: En hundrelapp i skattelette til en som tjener 250 000 kr gjør ikke at det lønner seg mer å jobbe. Jeg er likevel glad for at statsråden sier at det skal lønne seg å jobbe.

Det som er oppsiktsvekkende, er at det åpenbart er full forvirring om vår tids viktigste velferdsspørsmål i Arbeiderpartiet. Statsråden sier én ting samtidig som andre arbeiderpartipolitikere sier noe helt annet. For en stund siden kunne vi f.eks. lese på Arbeiderpartiets nettside at det Høyre og Fremskrittspartiet gjorde, var å mistenkeliggjøre alle som er syke. Vi kunne også lese at når mennesker mottar uføretrygd og arbeidsavklaringspenger eller sykepenger, er det fordi de enten er syke eller har en funksjonshemming som gjør at de ikke kan arbeide.

Konklusjonen av dette er klar, det er ikke noe poeng i å lage en politikk for å få folk over fra stønad til arbeid.

Andre har gått enda lenger – og presidenten må tilgi den uparlamentariske språkbruken når jeg siterer fra Dagsavisen 19. oktober hvor Anette Trettebergstuen fra Arbeiderpartiet sier:

«Det Høyre gjør er å pisse på arbeidsfolk.»

Er det sånn at Arbeiderpartiet er enig om en linje, eller er det full forvirring om dette spørsmålet?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:21:20]: Arbeiderpartiet er, som representanten sikkert ikke er overrasket over, enig i dette i den forstand at vi mener det skal lønne seg å arbeide. Vi skal legge fram en uføremelding som nettopp styrker incitamentene for å få folk over i arbeid.

Det jeg har sagt veldig tydelig, er at en debatt om at folk ikke vil jobbe, eller at moralen er for dårlig, for meg blir veldig gal når vi ikke klarer å tilby de 80 000 menneskene som faktisk sier at de vil jobbe, en ordentlig jobb. Det er veldig mange som faktisk ønsker å komme i arbeid, og vi har en utfordring med å legge om deler av vårt velferdssystem slik at det skjer.

Så er det klart at det er en uenighet mellom Høyre og Arbeiderpartiet om hva som fører til at folk faller ut av arbeidslivet. Der tror jeg at et godt, solid arbeidsmarked hvor folk har trygge rettigheter, virker, og jeg tror at et godt, systematisk sykefraværarbeid virker. Utover det skal ikke jeg si annet enn at det er en grunnleggende enighet om dette i mitt parti, men jeg understreker at de «quick fix»-løsningene Høyre kommer med, har jeg ikke sett noe ... (presidenten klubber).

Presidenten: Det er bedt om to oppfølgingsspørsmål – først Sylvi Graham.

Sylvi Graham (H) [10:22:47]: Ja, det er mange tusen mennesker med funksjonshemming som gjerne vil ut i arbeid. En fjerdedel av de som har brukerstyrt personlig as-

sistent, BPA, har brukt assistenten til nettopp å komme seg i arbeid, viser en undersøkelse foretatt av Econ. I tillegg har BPA gitt nære familiemedlemmer mulighet til å ta seg arbeid. Trolig er de fleste av disse kvinner. I det nylig fremlagte høringsforslaget til ny kommunehelselov bryter regjeringen sitt løfte om å gi alle med store bistandsbehov rett til brukerstyrt assistanse. Regjeringen er bekymret for at mange skal få denne hjelpen og frykter at det blir for dyrt.

Hvorfor vil regjeringen begrense en ordning som gir funksjonshemmede mulighet for å jobbe, når dette både er positivt for den enkelte, den enkeltes livskvalitet og for samfunnet?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:23:45]: Regjeringen vil ikke nekte folk å gjøre ting som vi tror virker for å få folk ut i jobb. Det mener jeg understrekes nettopp i mye av det jeg har sagt i dag, at vi nå skal gjøre veldig mange ting for å få folk ut i jobb. Noe av det viktigste jeg gjør nå, er nettopp å gå gjennom og se på hva det er i dagens system som gjør at vi ikke får disse 78 000 ut i jobb. Hovedproblemet, sånn som jeg ser det, er at vi har vært altfor klare på å bygge opp folk utenfor arbeidslivet og ikke på å få dem inn i arbeidslivet. All nyere forskning viser at får vi først folk inn i arbeidslivet, er det mye lettere å bygge dem opp og tilrettelegge for det der. Den jobben må gjøres. Det jeg er opptatt av nå, er å prioritere de unge. Jeg er opptatt av å prioritere gruppen fra utdanning til arbeid, for de faller av, og jeg er opptatt av å lage programmer for dem, nettopp for å bygge opp rundt dem. Da skal jeg også se på den ordningen som representanten tar opp.

Presidenten: Robert Eriksson – til oppfølgingsspørsmål.

Robert Eriksson (FrP) [10:24:50]: Statsråden sa i svaret til representanten Røe Isaksen at man ønsket at så mange som mulig skulle få lov til å komme tilbake i arbeid. Allikevel opplever vi at regjeringen nå reduserer i forhold til opprinnelig tiltaksnivå i fjor med 7 100 plasser. Jeg var i dag tidlig i debatt med representanten Thor Erik Forsberg, som forsvarte dette med at det var et innstrammingsbudsjett. Samtidig har vi fått klare tilbakemeldinger fra høringsene om at et av de viktigste tiltakene for å få folk tilbake i arbeid og ikke over på uføretrygd er nettopp å ha et høyt tiltaksnivå. Hvilken innstrammingseffekt kan det ha å forhindre at folk skal komme over i arbeid, og la dem stå i uføretrygd? Det må jo ha en kostnadseffekt som er langt høyere enn noen innstrammingseffekt, iallfall. Spørsmålet mitt blir: Mener statsråden at tiltaksnivået ikke har betydning for å kunne holde flere i arbeid og gi mulighet for at flere skal komme tilbake i arbeid, fremfor å gå på trygd?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:25:59]: Jeg mener at tiltaksnivået har betydning. Hvis ikke hadde jeg ikke gått inn for det fjerde høyeste tiltaksnivået noen gang. Og hvis du ser på budsjettet, ser du at det er et høyt nivå også i forhold til antall tiltaksplasser, når vi nå har

fått et mye mer skreddersydd program for tiltaksplassene.

Så, mener jeg, har vi justert dette noe ned fordi vi har justert ledighetstallene, og vi har vært tydelige på at hvis de ledighetstallene ikke stemmer, hvis de ikke går i den retning vi har lagt til grunn, får vi se på dette i løpet av året. Men det jeg synes er litt trist med denne debatten, er: Som jeg sa tidligere i dag, har vi hatt jevnt og trutt rundt 80 000 mennesker i dette landet utenfor arbeidslivet som ønsker seg inn i arbeid, lenge før denne regjeringen begynte å jobbe med det, og det eneste vi får av debatt, går på 3 000, eller 4 000, for jeg mener ikke at tallet nødvendigvis er viktig, tiltaksplasser mer eller mindre. Det er etter mitt syn ikke antall tiltaksplasser alene som løser dette problemet. Vi må være villige til å begynne å tenke litt annerledes.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [10:27:15]: Mitt spørsmål går til fiskeriministeren.

Villaksen er et levende miljøbarometer, som viser om vi forvalter vassdrag, kyst- og havområder på en bærekraftig måte. Lakseelver ble stengt for fiske i år, og syv av ti norske villaksstammer er i ferd med å dø ut, ifølge en rapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning mener at over halvparten av oppdrettslaksen må slaktes for å få bukt med lakselusa. Både fagetater og miljøorganisasjoner er enige om at vi har store utfordringer med måten dagens oppdrettsnæring drives på. Den er ikke bærekraftig.

Professor Trygve Poppe ved Norges veterinærhøgskole mener også at tålegrensen er overtrådt. Han har ingen tro på at oppdrettsnæringen selv greier å ordne opp, og advarer mot at norsk oppdrettsnæring følger i Chiles fotspor. Der ble hele næringen lagt brakk som følge av sykdom og lakselus, og store verdier gikk tapt.

Det er ikke mangel på advarsler om situasjonen i oppdrettsnæringen. Det er statsrådets ansvar hvis det går galt både med oppdrettsnæringen og med villaksen vår. Statsråden har valgt bort råd fra de faginstansene som har ansvaret for livet i havet, bl.a. Direktoratet for naturforvaltning og Havforskningsinstituttet. Er det ansvarlig embetsførelse?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [10:28:59]: Det er ikke størrelsen på havbruksnæringen som avgjør hvorvidt den er bærekraftig eller ikke. Det avgjørende er hvordan den drives. Siste rapportering fra Mattilsynet viser et gjennomsnittsbilde der situasjonen i år er lik den i fjor, men det er store geografiske forskjeller.

I fjor var miljøvernmyndighetene og fiskerimyndighetene enige om at i 80 pst. av lokalitetene var det rom for vekst innenfor bærekraftige målbare parametere. Så kom jeg inn og fikk luseutviklingen, og stoppet da den veksten inntil vi har situasjonen under kontroll. Det som er viktig å understreke da, er at vi skal ha kontroll med nivået på lakselusa, at vi skal ha kontroll med resistensbildet, og ikke minst at tiltakene virker.

Når det gjelder sammenligningen med Chile, er det

vanskelig å se at vi kan sammenligne dette. For det første har de en annen type lus i Chile. For det andre snakker vi om nivåer langt over det vi ser i Norge i dag. Vi har en kontroll der anleggene blir pålagt å telle lus. Det er ikke i den perioden vi nå er inne i, adgang til å ha mer enn én lus per fisk. I Chile var det, så vidt jeg er kjent med, nivåer på opp til 34 lus per fisk, altså helt andre nivåer enn det vi ser i Norge i dag.

Når vi diskuterer utviklingen i næringen, forholder jeg meg til Mattilsynet, som har ansvaret for lus og sykdom både på villfisk og på oppdrettsfisk. Jeg er i tett dialog med Mattilsynet om det. Derfor stoppet jeg også den veksten som var planlagt i fjor høst.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [10:31:13]: Når luse-nivået er så høyt som nå, hadde vel ikke statsråden noe annet valg enn å avlyse kapasitetsøkningen, skulle en tro. Men tunge faginstanser peker på at selv dagens kapasitet er altfor høy. Spørsmålet blir da om vi går i feil retning – en kurs i retning av avvikling av norsk oppdrettsnæring og utrydding av villaksen, for å sette det på spissen.

Kristelig Folkeparti mener vi må slakte laks og brakklegge de mest luseinfiserte fjordene. I tillegg må vi iverksette forpliktende tiltak for å sikre en miljømessig bærekraftig oppdrettsnæring.

Vil statsråden ta grep for å bidra til at vi kan få disse lukkede anleggene i sjø for å unngå de store utfordringene med lakselus og med rømming?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [10:32:06]: Det blir vist til at tunge fagmiljø støtter opp om en kraftig utslakting av laks i Norge i dag. Nå har både Havforskningsinstituttet og Veterinærinstituttet gått ut og tilbakevist at de har gitt oss den type råd, og også presisert det gjennom media i dag.

Så til fremtiden: Det som jeg har lagt til grunn, er at vi skal få kontroll med nivået på lus. Det ser vi at vi lykkes med i enkelte områder, f.eks. i Nord-Trøndelag og Nordland, der nivået altså er en tredjedel sammenlignet med samme tidspunkt i fjor. Vi ser at vi lykkes i en del områder.

Så har vi utfordringer knyttet til resistens. Det er alvorlig, og det er også bakgrunnen for at vi før vi tillater vekst i disse områdene, sier at vi må ha det på plass. Så får man da finne de virkemidlene som skal til for å lykkes videre.

Presidenten: Det blir gitt anledning til fire oppfølgingsspørsmål – først Knut Arild Hareide.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:33:20]: Eg opplever at statsråden bagatelliserer den alvorlige situasjonen me no ser for villaksen. Sju av ti villaksstammer held på å dø ut, og så seier statsråden at ho ikkje er villig til å halde seg til den argumentasjonen som miljøfaglege ekspertar kjem med. Direktør Janne Sollie i Direktoratet for naturforvaltning er ikkje nokon kven som helst når det gjeld villaksproblematikken. Da er det jo spesielt når statsråden seier i Dagens Næringsliv, og ho gjentok det her, at ho tek omsyn berre til Mattilsynet. Statsråden er ein del av ei regjering

som sjølvsagt må ta omsyn til Mattilsynet, men òg til Direktoratet for naturforvaltning, som kjem med så tydelege råd i ei så alvorleg sak.

Så mitt spørsmål er: Er det slik at miljøfaglege råd ikkje blir tekne omsyn til i regjeringa?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [10:34:26]: Det er helt klart at miljøfaglige råd blir hensyntatt i regjeringen. Som jeg sa: I fjor var miljøvernmyndighetene og fiskerimyndighetene enige om at det var tilrådelig med en vekst i 80 pst. av lokalitetene i Norge. Derfor ble den veksten tillyst. Den satte jeg på vent med bakgrunn i lusetallene.

Så har vi en arbeidsdeling. Direktoratet for naturforvaltning har ansvar for villaks og naturmangfold. Mattilsynet har ansvar for lus og andre sykdommer på oppdretts- og villfisk. De får selvsagt råd fra Havforskningsinstituttet, Veterinærinstituttet og de miljøene som bidrar. Det er grunnlaget for de veivalg som regjeringen gjør på dette området.

Så registrerer jeg at både Havforskningsinstituttet og Veterinærinstituttet i det offentlige rom blir tillagt råd de ikke har gitt. Det synes jeg er krevende, og det er vanskelig, for det gjør noe med tilliten til hele systemet. Det må vi ta på alvor.

Presidenten: Harald T. Nesvik – til oppfølgingsspørsmål.

Harald T. Nesvik (FrP) [10:35:38]: Jeg er svært glad for de presiseringene som fiskeriministeren her har gjort. Det er også en meget klok avgjørelse statsråden har tatt, og ikke går i den fellen å begynne å diskutere nedslakting av 50 pst. av oppdrettslaksen i dette landet, som det kan høres ut som Kristelig Folkeparti mener er en god idé, sammen med Direktoratet for naturforvaltning.

Mitt spørsmål til statsråden er følgende, nettopp med bakgrunn i utspill fra direktøren i Direktoratet for naturforvaltning nå før helgen: Vil statsråden ta en samtale med miljøvernministeren, altså med Erik Solheim, som også gang på gang har gått i den fellen å begynne å snakke om at oppdrettsanleggene må gå på land? Man henviser stadig vekk utelukkende til Direktoratet for naturforvaltning og glemmer at det er andre institutt og direktorat som har langt større kunnskap om oppdrettsnæringen.

Spørsmål to: Hvorfor lar man være å utvide MTB i de områdene som ikke har lakselus, nettopp som en mulighet for framtiden?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [10:36:46]: I regjeringen diskuterer vi selvsagt alle områder, også dette. Det var også bakgrunnen for at regjeringen i fjor gikk inn for å tilby en vekst i næringen i 80 pst. av områdene. Det var miljøvernmyndighetene og fiskerimyndighetene enige om.

Så er det da en diskusjon om tiltak, og det er en viktig diskusjon. Teknologitvillingen har vært stor i havbruksnæringen. Jeg legger til grunn at det vil fortsette, og at næringen selv faktisk ser nytten av å ta i bruk den beste teknologien, også i forhold til miljømessig bærekraft.

Når jeg satte hele veksten på vent, var det ut fra at situasjonen var alvorlig i fjor høst. Den er fortsatt alvorlig i en del områder. Representanten har helt rett i at vi har områder der vi ikke har problemer med lus og resistens i det hele tatt. Det er også områder der de har lengst igjen før de når kapasitetstakene sine.

Presidenten: Svein Flåtten – til oppfølgingsspørsmål.

Svein Flåtten (H) [10:37:55]: Statsråden understreker at hun forholder seg til Mattilsynet, og det er jeg for så vidt enig i at man gjør. Problemet er at veldig mange andre forholder seg til andre stemmer ute i det offentlige, også de fra direktorater og andre steder. Det skaper stor usikkerhet for næringen, og det skaper også stor usikkerhet blant politikere – det har vi jo hørt i hovedspørsmålet fra Kristelig Folkeparti i dag.

Dette gjør at det nå er et akutt behov for at det må avklares fra regjeringen og fra statsråden hvem det er som har ansvaret for oppdrettsnæringen og for de følger som oppdrettsnæringen måtte påføre samfunnet. Jeg mener det er helt uholdbart at vi skal sveve i den usikkerheten vi nå har. Vil statsråden ta grep for å avklare situasjonen?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [10:39:04]: Jeg legger til grunn at i denne salen er det ingen som er i tvil om hvem som har ansvar for havbruksnæringen – det er fiskeri- og kystministeren. Derfor svarer jeg selvsagt på alle spørsmål knyttet til det.

I mitt arbeid søker jeg råd der rådene er å finne. Det å utvikle gode kompetansemiljøer og kunnskapsmiljøer på dette området er viktig. Det har vi i Havforskningsinstituttet og i Veterinærinstituttet. De gir sine råd til Mattilsynet, som helt klart har ansvar for å gi meg råd.

Men så er det sånn at de som har det virkelige ansvaret for å få brakt situasjonen i orden, er næringen. Næringen har ansvar for å få lusetallene ned, for å håndtere resistenssituasjonen og villaksens ve og vel – det er den vi snakker om. Dette har havbruksnæringen ansvar for, og det minner jeg dem på stadig vekk. De vet også hvem som har ansvar for forvaltningen av havbruksnæringen.

Presidenten: Abid Q. Raja – til siste oppfølgingsspørsmål.

Abid Q. Raja (V) [10:40:17]: Det er en meget alvorlig resistensutvikling hos lakselus i anleggene, og ekspertene har slått alarm på vegne av villaksen og sjørreten. Til tross for massivt fokus på lakselus, omfattende synkroniserte avlusninger og avlusninger for rundt 1 mrd. kr er situasjonen ikke bedre enn for ett år siden, da man varslet krisetilstander. Statsråden sier det ikke er størrelsen på næringen som er avgjørende, men hvordan den drives.

Selv en eventuell bukk som passer en eventuell havre-sekk, bør jo se at næringen ikke drives riktig, og statsråden bør i det minste evne å se sammenhengen mellom lus og villaks. Oppdrettsnæringen er en meget godt organisert næring. Det burde derfor være mulig å kreve mer av næringen: oppnå klare mål, virkemidler og tidsfrister som

adresserer de ulike miljøutfordringene. Vi har slike avtaler med fastlandsindustrien når det gjelder klimautslipp.

Når vil statsråden få på plass en klar og mer forpliktende avtale med oppdrettsnæringen?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [10:41:13]: Spørsmålsstilleren har helt rett i at havbruksnæringen er en veldig viktig næring. Den er viktig for mange små og store kystsamfunn. Den er viktig for Norge, og regjeringen har store forventninger til havbruksnæringens plass i finansiering av velferdssamfunnet i framtiden.

Så har det vært en utfordrende situasjon på flere områder, først og fremst når det gjelder lus. Som jeg sa i tidligere svar, ser vi at i enkelte områder lykkes næringen, i andre områder har det dessverre gått i feil retning. Resistensproblematikken er et av de områdene som er alvorlig.

Så skal vi ikke glemme at vi har hatt et kortsiktig mål og et langsiktig mål. Det kortsiktige målet var at når villaksen, som er særlig sårbar for lakselus, vandret ut i havet, skulle den kunne passere uten store lusepåslag. Foreløpige resultater etter telling av lakselus på utvandrende smolt i 2010 tyder på at avlusningskampanjen i år som i fjor var vellykket, da det kan se ut til at villaksen vandret ut i havet med minimalt lusepåslag.

Abid Q. Raja (V) [10:42:17]: Det var ikke det jeg spurte om.

Presidenten: Da går vi videre til neste hovedspørsmål.

Bård Hoksrud (FrP) [10:42:34]: Da går det fra lus til samferdsel. Jeg har et spørsmål til samferdselsministeren.

Først vil jeg si at jeg er glad for hver eneste ekstra krone man klarer å riste ut av finansministerens lommebok til samferdsel. Men på mandag fikk vi høre at togrevolusjonen 2012, med nye tog og tog som kommer til tiden, er avlyst, og ingen vil lenger tidfeste når revolusjonen skal komme. Inntil det skjer, vil fortsatt folk stå på perrongen og vente på togene som ikke kommer – både fordi regjeringen kutter i togtilbudet for at problemene i vinter ikke skal bli for store, og også fordi man ikke klarer å sikre at togene går når de skal gå.

Dessverre er situasjonen heller ikke noe særlig mer lystelig på veisiden. Her er revolusjonen definitivt avlyst lenge før man i det hele tatt har startet og tatt tak i utfordringene. Kostnadene løper løpsk, uten at regjeringen har lyttet til fagfolkens ønske om å tenke annerledes og smartere. Holdningen er tydeligvis: Vi vet best, så dere må ikke komme her og komme her. Til tross for regjeringens såkalte satsing vil det ifølge OFV ta 50 år å bygge et moderne og effektivt veinett, og ikke minst vil det ta flerfoldige tiår før vi i det hele tatt kan snakke om å ta nullvisjonen om null hardt skadde og drepte på skikkelig alvor. Det å bygge ut veier er trafikksikkerhet. Folk forstår ikke hvorfor regjeringen vegrer seg for å lytte til fagfolks innspill om å gjøre ting mer effektivt ved f.eks. å bruke totalentreprise, OPS eller prosjektfinansiering, eller enda bedre, sørge for å bygge ut større og helhetlig i stedet for

dagens dyre og klattvise utbygging. I 2010 skal vi bygge 12 km motorvei og 14,5 km midtdele. I Sverige bygger de 200 km midtdele på den samme tiden, og der har de regnet ut at for hver 50 km midtdele reduserer man antall drepte i trafikken med én hvert eneste år.

Jeg lurer på hvorfor regjeringen ikke ser at en massiv utbygging av veinettet reduserer ulykkene drastisk. Spørsmålet til statsråden er: Hva er det som hindrer regjeringen i å sette i gang en utbyggingsrevolusjon, slik man gjør i Polen og Albania, for å få bedre vei og jernbane?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:44:50]: Lat meg fyrst rosa Hoksrud for hans engasjement for bedre bane og veg og meir trafikktryggleik. Det er eit engasjement eg deler.

Så vil eg òg takka for moglegheita til å oppklara ei openberr misforståing, nemleg at betre tog i austlandsområdet, altså det som heiter Ruteplan 2012, som inneber ei gradvis innføring, er avlyst. Det er ikkje tilfellet. Det ligg inne ei betring i budsjettet for 2011, det ligg ei varsling av ytterlegare betring, og det ligg ei detaljert beskriving frå Jernbaneverket av kva som må til for at ein skal få ein fullstendig ny ruteplan.

Jobb nr. 1 for meg er å få dagens tog i rute. Det betyr betydeleg meir vedlikehald enn det som tidlegare var avdekt. Det viser altså igjen i 2011, det kjem til å visa igjen i dei andre budsjetta vi har lagt fram, eit historisk jernbanebudsjett der vi både kjem til å opna nye prosjekt i 2011, kjem til å setja i gong nye og har utgreingar som skal gje oss eit godt grunnlag for avgjerder i Nasjonal transportplan i 2013.

Når det gjeld veg, kjenner eg meg ikkje i det heile igjen i beskrivinga, ei heller der. Vi har altså auka vegbudsjettet så langt med 45 pst., jernbane med 67 pst. – det gløymde eg å nemna. Det betyr ein oppfølgingsgrad i NTP på litt under 50 pst., men der vi ligg over både på vedlikehald, på trafikktryggleik og på mindre utbetringar. På trafikktryggleiken er det òg andre tiltak enn midtdelarar som verkar.

Bård Hoksrud (FrP) [10:46:56]: Jeg vil takke statsråden for svaret, men jeg kunne jo godt tenke meg å få vite om statsråden kan tallfeste en ny tid for når Ruteplan 2012 vil bli gjennomført, slik at alle pendlere og alle de som står og venter på at togene skal komme, vet når de kommer. Når statsråden også sist mandag sa at man reduserer tilbudet for at det skal bli bedre tilbud, tror jeg ikke akkurat at de som pleier å bruke de togtilbudene, føler det på samme måte som statsråden la det fram på.

Men for å utfordre statsråden videre, for jeg synes hun svarer veldig lite med tanke på utfordringene på veisiden: Vi skal altså bygge 14,5 km midtdele i 2010. Sverige bygger 200 km. Det betyr altså at de vil redusere antallet drepte i trafikken med fire hvert eneste år. I Norge bygger vi altså 14,5 km. Det betyr at det vil ta flere år bare å møte det. I tillegg har 1 240 km av riksveinettet ett felt – i år 22 km og neste år 15 km.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:48:04]: Fyrst til alle dei som står og frys på stasjonane: Eg bad

Jernbaneverket og NSB i vår om å ha ein betre vinterberedskap. Det har dei gjort. Det betyr at dei frå NSB si side både kuttar avgangar, har delar på lager og har avisingsmaskiner i bruk. Det betyr for Jernbaneverket at dei har både fleire folk, dei har fleire og større maskiner, og dei har fått utført endå meir fornyingsarbeid. Det betyr at dei saman både har betre informasjon, og dei har ulike planar som gjeld vinteren og ekstremvær, for å få på plass meir robuste ruter. Eg trur faktisk det er betre for folk på Kolbotn på 07.06-avgangen, på 08.06-avgangen og på avgangen frå Lillestrøm 07.08 – tre tog som sjeldan går – å veta at toga ikkje går, slik at dei kan planleggja andre avgangar.

Så til midtdelarar: Der er poenget at Sverige for 30 år sidan bygde breiare vegar, og det er mykje enklare for dei å gjennomføra utbygging av fleire midtdelarar.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgingsspørsmål – først representanten Arne Sortevik.

Arne Sortevik (FrP) [10:49:25]: Statsråden er flink til å vise til regjeringens plan som det vil ta 50 år å gjennomføre – i verste fall. Transportbrukerne oppfatter virkeligheten helt annerledes enn det statsråden beskriver. NHO, som måler konkurransekraften hos norske bedrifter, måler det også innenfor transportområdet. De har målt i 2010, de har målt i 2005, og Norge faller. Norge rangeres nå på en tiende plass av tolv land når det gjelder transport. Det er spesielt standard på infrastruktur og dårlig vedlikehold på infrastruktur som gjør at transportbrukerne oppfatter og opplever at de får et dårligere tilbud. Dette går altså på konkurransekraften løs.

Hva vil regjeringen gjøre for å ta andre grep enn å bruke 50 år på å få moderne infrastruktur i Norge? Hva vil regjeringen gjøre for å få i bruk nye gjennomføringsmodeller og nye finansieringsmodeller?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:50:33]: Fyrst: Dersom Framstegspartiet var oppteke av trafikktryggleik, ville dei vore med på å støtta at det trengst tiltak på veg både overfor køyretøy og overfor førarane. Då ville dei halda fram det som mange forskarar seier, nemleg at dersom ein køyrer rusfri, held fartsgrensene og brukar belte, kunne talet på trafikkdrepane og hardt skadde vore halvert.

Så er det slik at i ein OECD-rapport blir det fortalt at det er Noreg i Norden som brukar aller mest på veg per innbyggjar, og langt meir enn f.eks. Albania. Vi kom noko seint i gong, men vi held altså fram med 100 mrd. kr meir enn førre nasjonale transportplan, og vi er så vidt eit år inne i ny planperiode. Vi har som grunnlag for rulleringa av NTP i 2013 bestilt to viktige utgreingar, ein som går på kost-nytte-omgrepet vi brukar i dag, og ein som går på internasjonale erfaringar når det gjeld finansiering.

Presidenten: Lars Myraune – til oppfølgingsspørsmål.

Lars Myraune (H) [10:51:46]: Denne uken har vi hatt høringer i transport- og kommunikasjonskomiteen, og det var to gjengangere: Det var midtdeler, og så var det et

uavhengig trafikktilsyn. Jeg skal konsentrere meg om det første i det spørsmålet jeg har.

Vi har også fått en oversikt over hvorledes de fleste ulykkene skjer. De fleste utkjøringer på vei skjer til høyre. Det skjer noen til venstre. De er ofte ikke så fatale fordi stoppen ikke blir så absolutt. Men det som er det fatale, er når du kommer over i motsatt kjørebane og det blir kollisjon. Den menneskelige kroppen tåler ikke den belastningen. En kvinne fortalte ganske åpent forrige uke om en opplevelse hun hadde om det. Hun overlevde, men den hun møtte, overlevde ikke.

Er statsråden da virkelig fornøyd med 22 km midtdeler i det året som kommer, vel vitende om at mennesker dør unødvendig?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:52:49]: Nei, eg er slett ikkje fornøgd. Eg er stadig utolmodig etter å få på plass betre resultat. Men når det gjeld midtdelarar, er det eit faktum at i Noreg er det uforholdsmessig dyrt å byggja dei fordi vi bygde smalare vegar for 30 år sidan enn Sverige. Vi har bygt ut dei enklaste strekningane, vi legg midtdelarar på nye vegar som no blir bygde. Vi har tidlegare sett oss som mål 25 km i 2011 og ser no på om vi kan gå frå 22 km til 25 km.

Men lat meg gjenta ein gong til at det er mange andre trafikktryggleikstiltak som er viktige. Sjølv har eg fått overlevert ein breitt utforma rapport med 152 tiltak som vi no følgjer opp i tur og orden. Det gjeld både køyretøy og vegane, men det gjeld òg trafikantane.

Presidenten: Knut Arild Hareide – til siste oppfølgingsspørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:53:57]: Eg vil følgje opp det som hovudspørsmålsstillaren tek opp om Ruteplan 2012. Det som blei sagt til dei som reiste, dei som opplevde den katastrofevinteren vi hadde for toget i vinter, var: Ver tolmodige, i 2012 kjem forbetringa. Ja, enkelte frå regjeringspartia framstilte det som ein togrevolusjon. Det høyrdest nesten ut som ei ny månelanding som skulle kome i 2012. Så må det no ha kome ny informasjon, for transport- og kommunikasjonskomiteen fekk presentert denne nye ruteplanen for ikkje så mange månader sidan.

Da er mitt spørsmål: Kva tid kom denne nye informasjonen? Burde ein ikkje vore klar over denne situasjonen på eit langt tidlegare tidspunkt, når ein no ikkje kan tidfeste dette? Ein ting er fem månaders utsetjing eller eit års utsetjing. Men som eg opplever statsråden i dag, er det inga tidsfastsetjing.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:55:05]: Det er nettopp den forferdelege vinteren vi har bak oss, som viser at det var behov for betydeleg meir vedlikehald, betydeleg meir fornying enn Jernbaneverket var klar over sjølv og hadde kommunisert til oss. Difor til tidspunktet: Det var rett før sommaren vi fekk beskjed om at det var behov for betydeleg meir arbeid for å sikra stabilitet når vi får på plass eit nytt ruteopplegg.

Vi har sagt at vi kjem tilbake i 2012 med ei ytterlega-

re konkretisering av dei forbetringane som skjer, men lat meg minna om at det skjer betydelege forbetringar òg i 2011. Det er utført vedlikehalds- og fornyingsarbeid fordi det skal opnast nye strekningar. I tillegg har NSB bestilt 50 nye togsett som blir sette inn i trafikk ved årsskiftet 2012–2013.

Presidenten: Da går vi til neste og siste hovedspørsmål, fra representanten Øyvind Halleraker.

Statsråden blir stående – på ren mistanke.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:56:29]: God grunn til mistanke, president.

Øyvind Halleraker (H) [10:56:30]: Den kan bekrefte, president.

Samarbeidsregjeringen, som Høyre var en del av, hadde en svært positiv politikk overfor byene og lanserte bl.a. en belønningsordning som belønnet byer med gode ideer og tiltak for å få folk til å ta mer buss og trikk. Venstre, Kristelig Folkeparti og Høyre ville også ha denne ordningen videreført i klimaforliket i forhandlingene med regjeringen. Nå opplever vi at denne målrettede ordningen er regjeringen faktisk i ferd med å gjøre om til en straffeordning for de byer som ikke iverksetter regjeringens enøyde måte å tolke klimaforliket på.

La meg sitere fra klimaforliket, hvor det står:

«Byområder som ønsker å utprøve veiprising, differensierte bompengesatser eller andre trafikkregulerende tiltak, skal prioriteres.»

Det er en lokal beslutning hvilke tiltak som skal iverksettes. Så opplever vi altså at Oslo, med 80 pst. kollektivandel i rushtrafikken, avspises med 20 mill. kr, og at Bergen, som har tatt et kjempeløft og investert i Bybanen og vil videreføre den, ikke skal prioriteres. Men i Trondheim, der de rød-grønne styrer, har de presentert en plan, som ikke har gitt noen resultater ennå, men de prioriteres, dette til tross for at Oslo har 26 kr i bompenger, Bergen har 15 kr, og i Trondheim har de mellom 10 og 20 kr.

Likevel presses altså lokale myndigheter til å pålegges denne politikken. Dette er ikke objektive kriterier, men politikk. Så spørsmålet til statsråden blir: Hvilke andre likestilte tiltak, som klimaforliket jo refererer til, er det statsråden ser for seg kan gis støtte?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:58:32]: Eg kjenner meg slett ikkje igjen i den beskrivinga som Halleraker her gjev av belønningsordninga. Det er på ingen måte ei straffeordning. Det er tvert imot slik at ein har påskjønna tre byområde som har innført denne kombinasjonen av styrkt kollektivtilbod og restriktive tiltak, og ein har påskjønna andre område år for år, etter søknad.

Det er slik at regjeringa har lova vel 640 mill. kr i løpet av perioden. Det skjedde ei dobling av beløpet i 2009. Det er ytterlegare tilført 100 nye millionar i budsjettet for 2011. Det betyr at vi har 431 mill. kr til disposisjon.

Så siterer Halleraker frå klimaforliket. Med all respekt for Halleraker: Han var sjølv med. Han var i Stortinget då forliket vart inngått. Han har vore med i mange debattar

etterpå, noko som òg indikerer av sjølve kriteria for å få fireårige avtale har vorte skjerpa inn. Det betyr at lokalt gjer ein sine val: Vil ein både styrkja kollektivtilbodet og stramma inn overfor bilbruk, ved t.d. køprising, tidsdifferensierte bompengesatser, parkeringspolitikken, kollektivfelt – det kan vera ulike måtar å gjera det på – eller vil ein halda fram med berre einseitig å styrkja kollektivtilbodet? Når det gjeld det siste tilfellet, veit ein at då får ein ikkje ein fireårige avtale.

Øyvind Halleraker (H) [11:00:43]: Jeg registrerer at statsråden ikke svarer på mitt spørsmål.

La meg da stille et annet spørsmål, på bakgrunn av et stort oppslag i Bergens Tidende. De ansueliggjør hva en slik køprisordning vil koste bergenserne: 9 000 kr netto i året er estimatet. Men dette er nok for lite. Forskere sier at det må tas betaling begge veier i rushtrafikken for å få en ønskelig effekt. Det betyr at vi faktisk snakker om en hel netto månedslønn for en vanlig lønsmottaker for at regjeringen skal få viljen sin. Folk som har dårlig råd, presses av veien. Folk som må kjøre, betaler dyrt. Og paradoksalt nok: De som har god råd, får bedre plass på veien. Snakk om fordelingspolitikk i trafikken!

Hvor går egentlig den økonomiske grensen for denne regjeringen i forhold til hvor mye de er villig til å belaste trafikantene på veien?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:01:50]: Lat meg begynna i den enden der eg trur Halleraker og eg er einige. Det er at utsleppa i transportsektoren må ned. Det er nemleg òg ein viktig del av klimaforliket. For å få det til, må det innførast ulike tiltak – òg restriktive tiltak – der det er flest bilar på vegane. Så er det mange mistydingar knytte til uttrykket køprising. Det har no nyleg vore eit utkast til forskrift på høyring, som vi gjennomgår. Det betyr at det blir sett i verk ei forskrift på eit seinare tidspunkt. Forskarar seier t.d. at køprising ikkje har ein usosial profil. Det blir hevda at i London og Stockholm har ein veldig god erfaring med køprising. Frå regjeringa si side legg vi valfridom lokalt til grunn.

Presidenten: Det er anmodet om at det blir gitt anledning til tre oppfølgingsspørsmål, først fra Tage Pettersen.

Tage Pettersen (H) [11:03:13]: Senterpartiet er opptatt av å fremstå som et parti på lag med det lokale selvstyre. Men i saken om køprising ser jeg at det lokale perspektivet har blitt borte.

Jeg har lyst å knytte noen kommentarer til denne forskriften som er sendt på høring. I høringsnotatet står det at «ordningen kan innføres i byområder der det kan dokumenteres reelle kø- og miljøproblemer».

Det vesentlige her når det gjelder høringen, er jo hvem som kan innføre en ordning med køprising. Skal de lokale folkevalgte kunne overkjøres, harmonerer det dårlig med Senterpartiets tidligere verdier om viktigheten av nettopp lokalt folkestyre. I tillegg er det, som vi har hørt, i strid med enigheten i klimaforliket om at lokale beslutninger skal legges til grunn.

Derfor vil jeg spørre statsråden, og jeg forventer et tydelig svar: Ligger det i intensjonen i høringsnotatet som er sendt ut, at man nå kan sette kravet om lokal enighet til side og gi samferdselsministeren rett til å overkjøre lokale folkevalgte?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:04:19]: Det ligg i intensjonen i dei avtalar som ein inngår i samband med belønningsordninga, at vedtaket om det skal innførast restriktive tiltak i forhold til bilbruk og i tilfelle kva, ligg lokalt. Det betyr òg i samband med den forskrifta som gjeld køprising, at vedtaket om køprising blir gjort lokalt.

Så er det i nokre byområde usemje. Det er fylkeskommunane som søker om belønningsmidlar i lag med sitt byområde. Vi har sett at fylkesutvalet i Hordaland har gått inn for køprising i Bergen. Så har Bergen gått imot. Så har Bergen bystyre sagt at halvparten av inntektene skal gå til staten. Det er ikkje i tråd med den forskrifta som er gått ut på høyring. Inntektene skal avklarast i det enkelte tilfellet.

Presidenten: Arne Sortevik – til oppfølgingsspørsmål.

Arne Sortevik (FrP) [11:05:37]: Jeg er naturlig nok opptatt av forhandlinger om belønningsordning i Bergen.

I statsbudsjettet står det at det føres forhandlinger. Statsråden har i svar på spørsmål om dette sagt at det er på et svært forberedende stadium. Når kommer forhandlingene? Det er viktig å understreke at ansvaret for kollektivtransporten i regionen har fylkeskommunen. Innbyggerne, både i Bergen og i regionen, sitter jo med et inntrykk av at det er på grunn av den politiske styringen som er blå, at regjeringen ikke har det travelt med å få på plass en ordning i Bergen som gjør det lettere å reise kollektivt. Er det ikke viktigere å få på plass en ordning som gjør det lettere å reise kollektivt, enn å være opptatt av straffetiltakene? Er det ikke viktigere å begynne, er mitt spørsmål til statsråden, og få forhandlet frem ordninger som kan gjøre det lettere å reise kollektivt, enn av å være ensidig opptatt av straffetiltak?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:06:42]: Lat meg fyrst seia at det er inngått fireårige avtalar om belønningsmidlar i tre byområde. Dei er inngått i samsvar med dei premissane som Stortinget har lagt til grunn. Det gjeld altså i Trondheim, i Kristiansand og i Buskerudbyen, det er fylkeskommunane formelt som har søkt. Eg trur politisk farge er litt forskjellig i dei områda.

Så blir det meldt at det blir ført forhandlingar med Bergen og Tromsø. Sortevik er oppteken av Bergen. Eg har – som rett er – svart representanten Sortevik at det som er gjort så langt i Bergen, er ein administrativ, uformell samtale med sikte på forhandling. Forhandlingar fører ein altså i forhold til fireårige avtalar. Dei som søker om eitt år om gongen, held seg til ein søknadsfrist og blir kalla inn til møte.

Presidenten: Knut Arild Hareide – til dagens siste oppfølgingsspørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [11:07:56]: Eg er einig med representanten Halleraker når han seier at den belønningsordninga vi har for kollektivtransport, har fått ei utholing. Noko av det som har vore med på å hole ut den ordninga, er jo bl.a. at sykkel har blitt ein del av belønningsordninga for kollektivtransport, sjølv om sykkel kanskje er det me minst ser som eit kollektivmiddel.

Men mi utfordring er: Bør det ikkje da vere ei eiga ordning for sykkel- og gangveg? Når me veit at det er 27 byar i Noreg som har definert seg som sykkelbyar, men ingen av dei er innanfor belønningsordninga for kollektivtransport og kan såleis få støtte til sykkelsatsing innanfor den, ser ikkje statsråden da at det er behov for ei eiga ordning for sykkel, ikkje minst når me veit at me ikkje har oppfylt NTP-nivået for sykkel?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:09:02]: Eg synest Hareide sitt spørsmål illustrerer at det er behov for fleire ordningar enn belønningsordninga for å få fleire til å gå over til gange og sykkel. Det betyr jo både betre helse, miljø og framkommelegheit.

Så kan vi bruka noko tid på å diskutera om sykkel er eit kollektivmiddel eller ikkje. Det som er viktig, er at vi sørgjer for gjennom gode dugnadsprosessar å få fleire gang- og sykkelvegar. Det er vi godt i gang med, og det ligg det òg nye 52 km på i budsjettet for 2011, og det ligg ein plan i Nasjonal transportplan.

Så er det slik at i belønningsordninga så er det faktisk ikkje uvesentleg om folk bruker sykkel, for det betyr i mange tilfelle at dei lèt bilen stå. Difor ... (presidenten klubbar).

Presidenten: Den muntlige spørretimen er omme.

Sak nr. 2 [11:10:11]

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir en lang rekke endringer i den oppsatte spørsmålslisten, og presidenten viser i den sammenheng til den oversikten som er omdelt på representantenes plasser i salen.

De foreslåtte endringene i dagens spørretime foreslås godkjent. – Det anses vedtatt.

Endringene var som følger:

Spørsmål 2 og 3, fra henholdsvis representantene Henning Warloe og Per Roar Bredvold til nærings- og handelsministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Spørsmål 10, fra representanten Ketil Solvik-Olsen til miljø- og utviklingsministeren, vil bli besvart av helse- og omsorgsministeren på vegne av miljø- og utviklingsministeren, som er bortreist.

Spørsmål 11, fra representanten Bjørn Lødemel til justisministeren, vil bli tatt opp av representanten Jacob Nødseth.

Spørsmål 12, fra representanten Olemic Thommes-

sen til fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Spørsmål 18, fra representanten Marion Gunstveit Bojanowski til arbeidsministeren, er overført til helse- og omsorgsministeren som rette vedkommende. Etter anmodning fra helse- og omsorgsministeren blir spørsmålet flyttet og besvart etter spørsmål 10, som skal besvares av samme statsråd.

Spørsmål 20, fra representanten Harald T. Nesvik til fiskeri- og kystministeren, er overført til nærings- og handelsministeren som settestatsråd for den aktuelle saken. Spørsmålet vil imidlertid bli besvart av justisministeren på vegne av nærings- og handelsministeren, som er bortreist. Etter anmodning fra justisministeren blir spørsmålet flyttet og besvart etter spørsmål 11, som skal besvares av samme statsråd.

Spørsmål 1

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:10:42]: «Kommunene Mosvik og Inderøy planlegg no å slå seg saman til ein kommune. Fordi inntektssystemet til kommunane i dag premierer kommunar som ønskjer å vere uhensiktsmessig små, vil dette medføre reduserte inntekter. Ifølgje rådmannen i Inderøy vil den nye kommunen få reduserte inntekter på 14 mill. kr per år. Noverdien av eit slikt inntektstap er ca. 145 mill. kr.

Synest statsråden at det er rimeleg at innbyggjarane i desse to kommunane skal måtte betale 145 mill. kr til staten for å få slå seg saman?»

Marit Nybakk hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:11:31]: Målet med inntektssystemet er å utjamne kommunane sine føresetnader for å gi innbyggjarane eit likeverdig tenestetilbod. Når kommunane sine føresetnader endrar seg, f.eks. ved ei samanslåing, skal inntektssystemet òg leggje til rette for at tilpassinga for den enkelte kommune skjer på ein god måte. Ein kommune vil trenge noko tid til å tilpasse seg dei nye rammevilkåra ved ei samanslåing. Difor får den nye kommunen inndelingstilskot for å få ein gradvis overgang til dei nye rammevilkåra.

I utgreiinga som Mosvik og Inderøy har fått gjennomført, kan ein lese at kommunane vil tene 880 000 kr i forhold til rammetilskotet kvart år på samanslåinga. Samstundes vil den nye kommunen miste eit basistilskot og eit småkommunetilskot, som ifølgje utgreiinga totalt utgjer 14,9 mill. kr kvart år. Dette er bakgrunnen for fråsegna om at kommunen får reduserte inntekter på 14 mill. kr kvart år.

Dette får kommunen kompensert gjennom eit inndelingstilskot for den nye kommunen, som den vil få frå tidspunktet for samanslåing. Det vil bestå av eit basistilskot og eit småkommunetilskot, som Mosvik får i dag. Dette tilskotet vil den nye kommunen få fullt ut i ti år, og deretter med ei nedtrapping over fem år.

Inndelingstilskotet gir kommunane god tid til å tilpasse seg endra føresetnader. Målet med inntektssystemet skal ikkje vere å lokke kommunane inn i ei samanslåing, men gi dei gode vilkår for å handtere utfordringane og dei endra rammevilkåra som følgjer med ei samanslåing. Når no regjeringa òg har auka kompensasjonen for eingongskostnader til å gjelde 100 pst. av dei kostnadene som er naudsynte for å etablere den nye kommunen, har me etter mi meining òg ei ordning som gir kommunar som slår seg saman, gode vilkår.

I samband med handsaminga av kommuneproposisjonen for 2011, Prop. 124 S for 2009–2010, hadde fleirtalet i kommunal- og forvaltningskomiteen ein merknad der dei ber regjeringa vurdere å forlengje perioden for inndelingstilskotet, slik at kommunane får behalde inndelingstilskotet i 15 år før nedtrappinga over fem år startar. Eg vil kome med ei vurdering av forslaget i kommuneproposisjonen for 2012.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:13:58]: Eg er fullt klar over at inndelingstilskotet skal dekkje tapet av både basis- og småkommunetilskotet, i ti år, og at dette deretter blir trappa ned over fem år. Det ligg også inne i berekninga når det gjeld kor stor noverdien av eit slikt inntektstap er. Det er rådmannen i Inderøy som har berekna at noverdien av inntektstapet etter at overgangsperioden er over, vil vere 145 mill. kr. Det betyr at innbyggjarane må basere seg på reduserte inntekter, som altså utgjer ein noverdi på 145 mill. kr dersom kommunane slår seg saman. Dersom dei går inn på eit samkommuneprosjekt, eit interkommunalt samarbeid, slepp dei altså å få eit slikt inntektstap.

Så spørsmålet mitt er framleis det same: Synest kommunalministeren at det er rimeleg at innbyggjarane i desse to kommunane skal måtte betale 145 mill. kr til staten for å få lov til å slå seg saman?

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:15:06]: Dersom ein ser på bakgrunnen for t.d. småkommunetilskotet, handlar det om at i ein liten kommune er det færre å fordele kostnaden på, det er færre å fordele administrasjonskostnaden på, og det er jo eit av kronargumenta som forkjemparane for kommunesamanslåing har, nemleg at dersom ein slår saman kommunar, kan ein spare x tal milliardar. Det varierer veldig kor mange milliardar ein meiner ein kan spare, men det er iallfall store summer som har versert. Då kan ein ikkje samstundes seie at når ein slår seg saman og får ein større kommune og fleire å fordele kostnadene på, skal ein kompensere fullt ut for det i all framtid. Men det er viktig at kommunane har ein ganske lang og god periode i forhold til å tilpasse seg dei endringane som ein får i struktur og økonomisk grunnlag.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:16:13]: Det er heilt riktig at små kommunar sjølvstøtt er mykje dyrare å drive enn store kommunar. Tal viser òg at dei 100 minste kommunane har meir enn tre gonger så mykje i administrative kostnader per innbyggjar som dei 100 største kommunane. Det er altså slik i dag at innbyggjarane i dei store

kommunane subsidierer dei små kommunane. Alle synest ikkje at det er riktig.

No er det altså eit tilfelle med to små kommunar som ønskjer å slå seg saman. Etter samanslåinga vil denne nye kommunen ha mellom 6 000 og 7 000 innbyggjarar, men for å få lov må ein betale så mykje at det ikkje er hensiktsmessig. Då er det det motsette av frivilligheit, det er tvang – ein tvingar små kommunar til å bli verande små. Ser ikkje statsråden at det er slik det fungerer, at ein tvinger små kommunar til å bli verande små?

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:17:19]: Eg tenkjer at representanten Hagesæter snur dette ganske ettertrykkeleg på hovudet i forhold til argumentasjonen som hans eige parti framfører når ein ynskjer kommunesamanslåing. Ein ynskjer seg 100 kommunar i dette landet, det har vore uttrykt veldig mange plassar av framtrekande personar i Framstegspartiet. Ein av grunnane til det er nettopp at dei meiner at det er så mykje meir effektivt. Så skal me diskutere effektiviteten i det, me skal jobbe mykje med det i tida framover både i Kommunal- og regionaldepartementet og i andre fora. Det er jo ikkje nødvendigvis slik at alt er like effektivt om det vert så stort som mogleg. Det finst stordriftsfordelar, og det finst smådriftsfordelar, og begge delar er viktig å ta omsyn til når ein skal sjå på kva som er ein hensiktsmessig struktur for kommunane i tida framover.

Eg kjem til å vurdere å forlengje inndelingstilskotet, slik som eg har lova Stortinget, og kjem tilbake til Stortinget med det. Elles meiner eg at det ligg til rette for å endre grenser der ein lokalt ynskjer det og tek initiativ til det.

Spørsmål 2

Fra representanten Henning Warloe til nærings- og handelsministeren:

«Design Region Bergen, DRB, er en næringsorganisasjon med 500 medlemmer fra designfeltet på Vestlandet. Bergen har Norges nest største designmiljø, men har for-gjeves forsøkt å få statlig finansiering fra Norsk Designråd. Designrådet har så langt henvist til Innovasjon Norge. Innovasjon Norge i Hordaland har bidratt med oppstartsmidler, men har nå informert om at det ikke vil bli flere midler til DRB.

På hvilken måte kan statsråden bidra til at statlige designmidler også kan komme bergensdesignere til gode?»

Spørsmål 3

Fra representanten Per Roar Bredvold til nærings- og handelsministeren:

«Nordmenn bruker tre ganger så mye penger på utenlandsferier sammenlignet med ferierende utlendinger i Norge.

Hva vil statsråden gjøre for at turistene både blir lenger

i Norge og legger igjen mer penger, nettopp for å styrke denne viktige næringen?»

Presidenten: Disse spørsmålene er utsatt til neste spørretime.

Spørsmål 4

Arve Kambe (H) [11:18:47]: «Det er nylig vedtatt å starte bompengeselskap for to nye tunneler mellom Seljestad og Haukelifjell på E134. Selskapet skal finansiere reguleringskostnadene. Dette er en strekning som er svært viktig for gods- og persontrafikk mellom Vestlandet og Østlandet. Målet er ferdig regulerte planer innen utgangen av 2011. Departementet vurderer i disse dager KS1 for prosjektet.

Kan statsråden bekrefte at departementet sluttbehandler denne før jul, slik at planarbeidet kan starte med sikte på byggestart i 2014?»

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:19:37]: I St.meld. nr. 16 for 2008–2009 Nasjonal transportplan 2010–2019 er det vurdert som aktuelt å prioritere statlige midlar til å starta bygging av nye tunnelar på E134 over Haukelifjell og forbi Røldal i siste seksårsperiode. Prioriteringa er avhengig av at det blir tilslutning til eit opplegg for delvis bompengefinansiering av utbygginga. Denne prioriteringa er følgd opp i Statens vegvesen sitt handlingsprogram for perioden 2010–2013.

Det er utarbeidd kommunedelplan for E134 mellom Vågsliid i Telemark og Grostøl i Hordaland. Planen vart godkjend hausten 2008.

Arbeidet med kommunedelplan og konseptvalutgreiing har føregått parallelt. Konseptvalutgreiinga har no vore til ekstern kvalitetssikring. Saka vil bli handsama i regjeringa så snart som råd.

Regjeringa vil koma tilbake til utbygginga av E134 i Nasjonal transportplan for perioden 2014–2023. I tida fram til NTP blir lagd fram tidleg i 2013, vil det òg måtta arbeidast vidare med opplegg for bompengefinansiering av utbygginga.

Arve Kambe (H) [11:21:10]: Det var for så vidt nyttig informasjon, men det var vel nesten det man visste på forhånd. Mitt spørsmål var om statsråden kunne sørge for framdriften fra departementets side og dermed regjeringens side, slik at lokale myndigheter blir fulgt opp i forhold til sin ambisjon.

Som statsråden korrekt påpeker, er alt forhåndsarbeidet gjort. Det er nå også opprettet et lokalt bompengeselskap som har vært så sjenerøst at de betaler på forhånd, slik at departementet selv slipper å betale reguleringsplanarbeidene. Man forskutterer det med fylkeskommunal garanti fra Hordaland fylkeskommune. Alle venter nå på departementet før man kan starte reguleringsplanarbeidet. Statens vegvesens mulighetsstudie har vist at det er svært mulig å gjennomføre prosjektet. Det er allerede omtalt i Nasjonal transportplan. Det regionen egentlig venter på, er at

bompengeselskapet kan starte sitt arbeid for å nå målsettingen. Da er spørsmålet igjen: Klarer statsråden å få det ferdigbehandlet før jul?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:22:05]: Svaret mitt må vera at saka blir behandla i regjeringa så raskt som råd. I det synest eg det ligg ei klar formulering om at dette er ein veg som får høg prioritet. Det er òg ein veg som eg sjølv kjenner veldig godt, det er ein veg – som spørjaren er inne på – som har eit tungt innslag av tungtrafikk, og det er ein veg der det hastar med utbetring. Eg synest likevel at det blir noko prematurt å tidfesta dette til før jul. Når eg seier snarast råd, betyr det at det er ei sak som får høg prioritet. Så får tidspunktet koma som ei gledeleg overrasking for representanten.

Arve Kambe (H) [11:23:26]: Når juletider kommer, er jeg alltid mottakelig for gledelige overraskelser. Hvis statsråden klarer å innfri både Hordalands, Rogalands, Telemarks og Buskeruds forventninger, vil statsråden stå høyt i kurs også der, i en tid da senterpartistatsråder har behov for å stå høyt i kurs.

E134 er den viktigste ferdselsåren mellom Østlandet og Vestlandet. Det er ekstremt mye trailertrafikk der, mye næringstrafikk, men også mye persontrafikk, kanskje spesielt mellom Telemark og Hordaland.

Da er spørsmålet, også med tanke på bompengemodell, som Vegvesenet og departementet også har – det er tre modeller, enten etterskuddsinnkreving, forhåndsinnkreving eller underveisinnkreving: Kan samferdselsministeren, i lys av det store regionale engasjementet fra offentlige lokale myndigheter og fra næringslivet, vurdere å være positiv til en eventuell søknad om forhåndsinnkreving?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:24:25]: Lat meg fyrst takka for omtanken. Lat meg etterpå berre meddela at i KS1 er det to av konseptane frå Konseptvalutgreiinga som er kvalitetssikra. Det eine gjeld konsept F, Haukeligrend–Nesvatn, det andre er konsept G, E134 Grostøl–Vågsliid. Konklusjonane frå den eksterne kvalitetssikringa, KVVU, peiker klart i same retning – at det er konseptval F som må forkastast, og at ein går vidare med konsept G.

Eg skal no ta stilling til det som representanten heilt rett påpeiker. Eg skal merka meg spørsmålet hans. Eg må få lov til å koma tilbake til det når denne saka er noko meir avklart, men eg er innstilt på å gje henne rask behandling.

Spørsmål 5

Tage Pettersen (H) [11:25:44]: «Nasjonal transportplan 2010–2019 slår fast at transportsystemet skal være universelt utformet. I 2012 er det planlagt å fase inn NSBs nye tog Flirt, som er tilrettelagt universell transport. For å få trinnfri adkomst til de nye togene må imidlertid plattformene oppgraderes. 44 stasjoner skal betjene de nye togene, og ingen av disse er foreslått oppgradert i 2011.

Hvordan ser statsråden for seg at de nye togene skal

bidra til økt tilgjengelighet for mennesker med nedsatt bevegelighet fra 2012 og fremover?»

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:26:21]: Regjeringa legg til grunn prinsippet om samfunnsmessig likestilling og universell utforming i arbeidet sitt. I St.meld. nr. 16 for 2008–2009 Nasjonal transportplan for 2010–2019 er det eit hovudmål at transportsystemet skal vera universelt utforma.

Jernbaneverket har kartlagt behov for tiltak på stasjonar som tilfredsstiller dei ulike nivåa for tilgjengelegheit eller universell utforming. Dette arbeidet blir lagt til grunn for prioriteringa av ressursbruken. Jernbaneverket skal i løpet av 2010 gjennomføra ei registrering som gjev ei oversikt over tilstanden for den enkelte stasjonen og dei grupper av tiltak som er nødvendige å gjennomføra. I 2011 planlegg Jernbaneverket å gjera fire stasjonar tilgjengelege og tre stasjonar universelt utforma. I 2011 og 2012 vil ein del plattformer bli forlengde, slik at dei blir i samsvar med lengda på toget.

Når ein fyrst gjer ei ombygging, vil òg plattformene bli heva til ei høgd på 76 cm. Eg har gjeve Jernbaneverket i oppdrag å utarbeida ein langsiktig plan for utvikling av jernbanen med sikte på å oppnå universell utforming. Prinsippet om universell utforming skal leggjast til grunn ved planlegging, prosjektering og bygging av ny stasjonsinfrastruktur.

For eksisterande stoppestader blir det i fyrste omgang lagt opp til å oppgradera til tilgjengelegheit for alle. Det betyr at minst éin tilkomstveg til plattform er tilrettelagd for alle. Etter kvart vil stasjonane bli oppgraderte til full universell utforming. Knutepunktstasjonar i triangelet Lillehammer–Skien–Halden har fått høgast prioritet. Deretter kjem andre stasjonar i triangelet med årdsøgntrafikk over 1 000 reisande.

Når NSB får dei nye togsetta, blir det tilrettelagt for trinnfri inngang der plattformene er 76 cm høge. Dei nye togsetta vil gje mykje betre tilgjengelegheit til toget på grunn av at ein stor del av det enkelte togsettet er bygd med låge golv. Dei nye togsetta skal etter den opphavlege planen i all hovudsak setjast i trafikk på det sentrale austlandsområdet, der dei største stasjonane allereie i stor grad er utrusta med 70 cm høge plattformer som gjev god tilgjengelegheit. Dei nye toga skal òg leverast med ein rullestolheis som gjer det mogleg å bruka dei òg på stasjonar og haldeplassar med lågare plattformer. Det siste er fordi det no nok er noko usikkert kvar desse toga skal setjast inn.

Når dei nye toga blir tekne i bruk, vil det på stasjonar som er opprusta med standardhøgd på plattformer, vera mogleg å rulla rett inn i toget ved hjelp av eit øvre trinn som lukkar gapet mellom tog og plattform. Dette trinnet vil òg gjera det lettare for alle passasjerar å koma seg av og på toget.

Tage Pettersen (H) [11:29:23]: Jeg vil takke statsråden for svaret.

Det spesielle i saken er jo at brukervedvirkningen i forbindelse med anskaffelsen av NSBs nye tog har vært

veldig god. De berørte organisasjonene har fått være med på å påvirke hvordan togene skal tilrettelegges. Men dersom ikke den samme tilretteleggingen av stasjonene finner sted i et forholdsvis stort tempo, vil jo investeringen i universelt utformet togmateriell se noe mislykket ut, i hvert fall i innledende faser.

I henhold til NTPs Handlingsprogram for 2010–2013 er det jo nettopp én intercitystrekning og to lokalstrekninger som skal trafikkeres av de nye togene. Som jeg sa i mitt hovedspørsmål, er det ingen av de 44 plattformene i dag som har riktig høyde. Tre av dem vil få det – ut fra statsrådets svar – i 2011.

Jeg vil derfor spørre statsråden om hun er villig til å prioritere å flytte midler i budsjettet, slik at det kan være mulig raskere å oppnå målene som ligger inne i NTP hva gjelder universell utforming.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:30:26]: Lat meg aller først seia at det er eit svært viktig spørsmål representanten her tek opp, og òg ei viktig påminning om kor om å gjera det er å leggja til rette slik at tilgang til stasjonane gjeld alle.

Organisasjonane her har vore tungt inne. Sjølv leier eg eit kontaktforum for universell utforming, der eg har direkte kontakt med svært engasjerte og dyktige representantar for organisasjonane. I tillegg er departementet til stades på møte i Toggruppa, som Jernbaneverket leier, der organisasjonane kan drøfta ulike praktiske problem innan jernbanesektoren.

Budsjettet for 2011 ligg slik det gjer. Så får vi ein gjennomgang frå Jernbaneverket i løpet av 2010. Det betyr at vi må sjå på korleis vi handterer dette i 2012.

Tage Pettersen (H) [11:31:37]: Takk for svaret.

I budsjettet for 2011 er det foreslått totalt 250 mill. til stasjoner og knutepunkter. Slik jeg leser budsjettet, vil brorparten av disse midlene knyttes til Holmlia og Voss stasjoner samt forlengelse av noen plattformer – som statsråden har vært inne på – og tiltak knyttet til kundeinformasjon.

Skal man lykkes i det viktige arbeidet med universell utforming av transportsystemet, er det viktig at man satter på sammenhengende reisekjeder. Hvis ikke kan man fort risikere, for å gi et bilde av det, at man kommer seg på toget, men faktisk ikke vet om man kommer av toget i den andre enden.

Derfor vil jeg til slutt utfordre statsråden på hvor stor andel av de 250 mill. kr som ligger inne i budsjettet for 2011, som skal nyttes nettopp til universell utforming.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:32:35]: Det er rett som representanten her seier, at på dette programområdet ligg det både investeringar og tiltak som omfattar kundeinformasjon, og som òg omfattar universell utforming og tilgjenge for alle. Eg har ikkje den eksakte fordelinga her, det skal eg ettersenda til representanten Pettersen.

I tillegg til organisasjonane har vi sjølv sagt òg bruk for både ei haldningsendring inne i hovudet til den enkelte og

eit engasjement lokalt. Det ligg 42 mill. kr i såkalla BRA-midlar, som òg går til meir universell utforming. Her har resultatet det siste året vore – det er ein eigendel frå lokalt hald – at det har vorte liggjande pengar igjen. Eg ser for meg ein offensiv òg når det gjeld desse midlane, for vi må sørgja for å leggja til rette for meir universell utforming.

Spørsmål 6

Arne Sortevik (FrP) [11:33:55]: «I Riksrevisjonens rapport for budsjettåret 2009 får Samferdselsdepartementet, SD, kritikk for oppfølging av bompengeselskap. Også for budsjettåret 2008 fikk SD slik kritikk. I årene f.o.m. 2005 t.o.m. 2009 har bilistene gjennom innbetalte bompenger også dekket innkrevingskostnader på 2,5 mrd. kr og rentekostnader på 2,5 mrd. kr. Jeg går ut fra at også SD mener det er viktig at innkrevde bompenger brukes på en forsvarlig og effektiv måte.

Hva vil statsråden gjøre for å forbedre oppfølging og tilsyn med bompengeselskapene?»

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:34:41]: Eg er heilt einig med representanten Sortevik i at innkravde bompengar skal brukast på ein forsvarleg og effektiv måte.

I mitt svar 2. juli 2010 på spørsmål nr. 1522 frå representanten Arne Sortevik viste eg til at Statens vegvesen og Riksrevisjonen har rett til innsyn i budsjetta og rekneskapane til bompengeselskapa, og at dei kan krevja å få opplysningar dei finn nødvendige for å gjennomføra kontroll, jf. bompengeavtalen. Statens vegvesen utfører ei årleg oppfølging av at selskapa ikkje har ein uheimla bruk av bompengar, og at dei følgjer prinsippa som er gjevne i bompengeavtalen og andre rammer og retningslinjer som ligg til grunn for innkrevjinga av bompengar. Resultatet av denne kontrollen blir sendt Samferdselsdepartementet. Statens vegvesen utfører i tillegg kontroll av vedlegg til rekneskapen i utvalde enkeltelskap med jamne mellomrom. Fram til i dag har dei fleste bompengeprojekta vore på riksvegnettet. Som følgje av forvaltningsreforma vil bompengefinansiering av fylkesvegprosjekt bli langt meir omfattande enn i dag. I tillegg er det pakkar der både statlege, fylkeskommunale og kommunale vegar inngår.

Ei orientering om desse rutiane vart gjenteken i mitt svar på spørsmål nr. 1707 20. september 2010 – òg dette frå representanten Arne Sortevik. Her vart det òg vist til at Samferdselsdepartementet i tråd med Prop. 1 S for 2009–2010 vil gjera ei samla vurdering av opplegg for styring og oppfølging av bompengeprojekt på både riksvegnettet, fylkesvegnettet og kommunalt vegnett, inklusive rutinar for rapportering til Stortinget. Eg vil koma tilbake til Stortinget med denne saka når dette arbeidet er slutført.

Arne Sortevik (FrP) [11:36:41]: Takk for svaret.

Det er riktig at jeg har spurt før – og fått svar før – om dette. Men det som er nytt, er at 19. oktober kom Riksrevisjonens rapport om regnskapsåret 2009. Og det som videre er nytt, er at Riksrevisjonen igjen retter kritikk mot

Samferdselsdepartementets oppfølging av bompengeselskaper.

Det er selvfølgelig riktig som statsråden sier, at det er Statens vegvesen som fører tilsyn med bompengeselskapene, slik at innbetalte bompenge brukes i henhold til formål og regler. Men de har ingen sanksjonsmuligheter dersom de finner feilaktig bruk. Vil statsråden sørge for at det etableres sanksjonsmuligheter dersom det finnes feil bruk og ineffektiv bruk av bompenge? Vil statsråden også sørge for at Stortinget får en samlet oversikt over nasjonal bruk av bompenge i forbindelse med forvaltningsreformen, og også en samlet revisjon?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:37:43]: Det er rett, som representanten Sortevik her seier, at Riksrevisjonen sin rapport for 2009 vart lagd fram den 19. oktober. Så er det altså slik at vi i Samferdselsdepartementet skal gjera ei samla vurdering av det opplegget vi i dag har for styring og oppfølging av bompengeprojekt, og det gjeld både riksvegnett, fylkesvegnett og kommunalt vegnett, inklusiv rutinar for rapportering til Stortinget i den saka som er varsla i budsjettet for 2009–2010. Så må eg få lov til å koma tilbake til Stortinget med den saka når dette arbeidet er slutført. Det betyr at dersom representanten Sortevik ikkje finn svar på alle sine spørsmål, kan han ta dei opp i samband med behandlinga av saka.

Arne Sortevik (FrP) [11:38:51]: Takk igjen for svaret. Det skal han nok gjøre.

Dette handler ikke minst om å ha respekt for det enorme bidraget som kommer fra bilistene, som er påvunget bilistene. Det handler om bidrag gjennom kjøp av vei på avbetaling i den rike oljenasjonen Norge – en paradoksal situasjon, men det skal jeg la ligge her. Poenget er – som jeg hadde i mitt hovedspørsmål – at det betales ekstraregninger på 5 mrd. kr, og det handler om å ha respekt for at de pengene blir brukt på en god måte. Jeg ber om at statsråden i sitt eget hode lager seg et bilde: Hvis vi regner med en gjennomsnittlig passeringkostnad på 25 kr, så skal det altså ufattelig mange passeringer til for å dekke inn en regning på 5 mrd. kr. De samme passeringene – et ufattelig antall stort passeringer – skal altså til, uten at det kommer én meter mer vei, uten at det kommer én meter mer tunnel og uten at det kommer én meter mer bro. Det skal bare dekke kostnader.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:40:03]: Då må eg minna representanten Sortevik om at alle bompengeprojekt er lokalt initierte. Dei er initierte anten for å få eit prosjekt fram i ein kø av prosjekt, eller dei er initierte for i det heile å bli realiserte. Det er jo slik at dersom ein låner for å koma fram i ein kø, medfører det kostnader. Det medfører òg kostnader å krevja inn desse pengane, men alt dette er altså i utgangspunktet initiert i lokale vedtak. Så har eg allereie sagt at eg er oppteken av at innkravde bompengar skal brukast på ein forsvarleg og effektiv måte. Det er jo derfor vi har ein total gjennomgang av denne saka.

Spørsmål 7

Bent Høie (H) [11:41:23]: «Den 16. juni 2009 vedtok Stortinget at det skulle avholdes en konsensuskonferanse om forslaget om å tilby heroinassistert behandling i Norge.

Vil regjeringen følge opp vedtaket og gjennomføre en konsensuskonferanse før regjeringen utarbeider en stortingsmelding om ruspolitikken i 2011?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:41:49]: Regjeringen har signalisert at man ønsker en bred debatt om rusmiddelpolitikken. Heroinassistert behandling er et krevende spørsmål som reiser mange etiske, juridiske og politiske dilemmaer og avveininger.

Regjeringen oppnevnte 6. mars 2009 et utvalg – ledet av Thorvald Stoltenberg – som fikk som mandat å komme med forslag til hvordan de mest hjelpetrengende rusmiddelavhengige kan få bedre hjelp samt vurdere om heroinstøttet behandling kan være en del av tilbudet. Et knapt flertall i Stoltenberg-utvalget går inn for et tidsbegrenset forsøksprosjekt der behandling med heroin inkluderes i LAR.

Regjeringen har ikke konkludert i spørsmålet om heroinassistert rusbehandling og ser at det er behov for en bred dialog med berørte parter om spørsmålet.

Stoltenberg-utvalgets rapport er sendt på ordinær høring, og departementet vil i løpet av høringen følge opp Stortingets vedtak. Jeg vil invitere til høringskonferanse og vil også i dialog med helse- og omsorgskomiteen og partiene på Stortinget se på hvordan vi kan gjennomføre en konsensuskonferanse om dette som i utgangspunktet er et krevende tema, men like fullt ønsker jeg en dialog med helse- og omsorgskomiteen for å få belyst alle sider og alle synspunkter på dette temaet. Uavhengig av konklusjonene i dette spørsmålet er det behov for en forsterket innsats overfor personer med rusmiddelproblemer, herunder medikamentfri behandling.

Bent Høie (H) [11:43:25]: Jeg takker for et veldig positivt svar. Jeg takker også for invitasjonen til et samarbeid for å få på plass en konsensuskonferanse. Jeg mener at man i helsevesenet har gode erfaringer med å gjennomføre konsensuskonferanser om faglige og etisk vanskelige spørsmål. For eksempel har man når det gjaldt bruken av ultralyd, veldig god erfaring med å gjennomføre konsensuskonferanse i regi av Helsedirektoratet. Jeg mener at man bør bruke tilsvarende modeller også på dette området. Det vil gi både regjeringen og Stortinget et veldig godt faglig utgangspunkt for en veldig krevende diskusjon. Jeg har egentlig ikke noen flere oppfølgingsspørsmål og vil takke for svaret.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:44:14]: Jeg vil bare understreke at vi vil følge opp. Vi vil ha god dialog med helse- og omsorgskomiteen, for vi ser at det er viktig at vi får en bred debatt og at vi får belyst alle sider ved denne saken. Da er det også naturlig når det gjelder et så krevende tema, som det også ble

sagt av lederen av helse- og omsorgskomiteen, at vi vil ha en god dialog, slik at alle synspunkter kan komme frem.

Spørsmål 8

Laila Dāvøy (KrF) [11:45:07]: Jeg har følgende spørsmål til helse- og omsorgsministeren:

«I høringsnotat til ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester foreslår ikke regjeringen individuell rettighetsfesting av ordningen med brukerstyrt personlig assistanse, BPA. Regjeringen Bondevik II foreslo i 2005 at alle som trenger bistand, skal ha rett til å få hjelp av en personlig assistent. Helseminister Sylvia Brustad sluttet seg høsten 2006 til dette, og i valgkampen i 2009 gikk regjeringspartiene inn for en rettighetsfesting av BPA-ordningen.

Hva er grunnen til at regjeringen nå ikke foreslår rettighetsfesting?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:45:48]: Jeg vil vise til at statsministeren i spontanspørretimen 20. oktober også svarte på denne saken.

I forslag til kommunal helse- og omsorgslov, som nå er sendt ut på høring, er det foreslått å videreføre en plikt for kommunen til å ha tilbud om BPA. Det er riktig at vi i dette høringsforslaget ikke foreslår en individuell rettighetsfesting. Vi mener at BPA er en god ordning, som muliggjør mer selvstendig liv, gir brukere mer fleksibilitet og større forutsigbarhet.

Det har vært en vekst i bruk av BPA-ordningen på 38 pst. de siste fem årene. Denne veksten har vært ønsket, og vi vil fortsette å legge til rette for at kommunene skal bruke ordningen. Over statsbudsjettet er det siden 1994 gitt et stimuleringsstøttekudd til kommunene for at de skal ta i bruk BPA-ordningen. Undersøkelser viser både at de fleste kommuner mener at ordningen er god, og at ordningen kan bidra til høyere yrkesdeltakelse, deltakelse i utdanning og lavere sykefravær for pårørende.

Departementet fulgte opp Stortingets vedtak fra 2005, og sendte ut på høring et forslag om forbedringer av BPA-ordningen i 2007. Høringen reiste flere prinsipielle og praktiske problemstillinger knyttet til arbeidsrett, økonomi, kommunenes organisasjonsfrihet samt problemstillinger knyttet til det å være arbeidsgiver, arbeidsleder og assistent i BPA. Stortinget ble i budsjettproposisjonen for 2009 og 2010 varslet om at saken ville bli sett i sammenheng med arbeidet med ny lov for de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

I forslaget til ny lov, som nå er sendt på høring, legger vi til grunn at det er kommunene som må foreta en vurdering av hvordan de best innretter sine ressurser, slik at de kan tilby nødvendige og forsvarlige tjenester til alle som har behov. Utfordringen er å finne en balanse mellom den enkeltes behov og en god fordeling av kommunens ressurser. Dette skal skje innenfor rammen av pliktbestemmelser til kommunen og brukers rett til nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

BPA-ordningen er ressurskrevende fordi ordningen forutsetter at personellinnsatsen knyttes til én person. Deling av personell mellom flere brukere er vanskelig, og det kreves en minste oppmøtetid per gang av hensyn til assistentens arbeidsbetingelser.

På bakgrunn av de problemstillingene som kom frem i høringen i 2007 og behovet for en bærekraftig, langsiktig utvikling, vil regjeringen i forslaget til ny lov ikke tilrå at det lovfestes en individuell rett til BPA, men kommunens plikt til å tilby BPA videreføres.

Jeg vil understreke at det har vært en betydelig vekst i dette tilbudet. Flere får BPA, noe som betyr at også flere kan fungere i hverdagen.

Laila Dāvøy (KrF) [11:48:46]: I høringsutkastet sier regjeringen bl.a. at rettighetsfesting av dette vil kreve mange omsorgsarbeidere. Det var også en av statsministerens begrunnelser i spontanspørretimen, nemlig at det å rettighetsfeste vil gå ut over andre grupper.

ECON-rapporten, vedlegg 3, som nylig er kommet, viser at det ikke er helse- og omsorgsarbeidere som primært er assistenter; det er studenter og ufaglærte. Det jeg lurer på, er: Vil ikke da økt bruk og rettighetsfesting av BPA rett og slett avlaste helse- og omsorgsarbeidere til de oppgavene som de er utdannet til, slik at de kan gå til de andre gruppene?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:49:32]: Jeg vil egentlig vise til det jeg sa i innlegget mitt, at det har vært en økning i bruk av BPA. Jeg er veldig enig med spøreren i at det er en veldig god ordning for veldig mange. Jeg vil likevel understreke at det er kommunene som først og fremst sitter på sine totale ressurser og sine ulike muligheter for å tilby ulike tilbud. Jeg er opptatt av at de som er avhengig av assistanse, skal få det, men jeg mener at den dialogen først og fremst må foregå med kommunen, og så må man bli enige om hva som er best for den enkelte.

Laila Dāvøy (KrF) [11:50:19]: Statsråden svarte egentlig ikke på spørsmålet. Det vil ikke gå ut over omsorgsarbeiderne, det er andre grupper som primært yter denne tjenesten.

Så til kommunene og at kommunene vet best. Statsministeren sa også i spontanspørretimen at «det er kommunen som må gjøre en vurdering av hva slags tilbud som er best».

Jeg reagerer litt på en slik formulering. Også statsråden er inne på at kommunene må se ting i en helhet, men hva da med brukermedvirkning? Hva med disse brukerne, som har en BPA-ordning og som ønsker å ha det fortsatt – og nye brukere som kommer til – skal de ikke få lov til å velge? Det har med å kunne være i jobb å gjøre. Det har med å gjøre å kunne styre én i stedet for kanskje å måtte ta imot ti forskjellige uke etter uke. Det er mye av problemet i dag hvis man ikke får én, men flere brukerstyrte personlige assistenter.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:51:23]: Jeg antar at det er – og slik som jeg også kjenner til, er

det – en dialog med kommunen. Jeg tror at alle kommuner er interessert i å få gitt det tilbudet som de ser er best for den enkelte bruker.

Det er faktisk slik at det har vært en vekst i dette. Jeg vil anta at det kommer det også til å være fremover. Det er viktig at kommunene tilbyr dette. Derfor har vi en egen paragraf i det nye forslaget til kommunal helse- og omsorgslov om at det er en kommunal plikt å tilby denne tjenesten. Det er for så vidt en særbestemmelse sett i forhold til veldig mange andre ting fordi dette er lagt opp som en lov som tar utgangspunkt i funksjoner som kommunene skal tilby og ikke nødvendigvis profesjoner. Like fullt har vi med denne bestemmelsen fordi vi mener det er viktig for kommunene å kunne tilby dette.

Spørsmål 9

Svein Harberg (H) [11:52:43]: Jeg vil gjerne stille følgende spørsmål til helse- og omsorgsministeren:

«Sammen om nøden, SoN, er en frivillig organisasjon som leverer et bredt og godt lavterskeltilbud til rusavhengige. Statlig støtte har gjort det mulig å utvikle tilbudet og gi stadig flere et velfungerende tilbud. En samlet helse- og omsorgskomite har i budsjettbehandlingen de siste årene anbefalt arbeidet og bedt om at søknaden vurderes spesielt. SoN får likevel ikke uttelling på søknaden og anken avslås.

Vil statsråden følge opp komiteens merknader og se på søknaden på nytt slik at flere kan få hjelp fra SoN?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:53:26]: I rusfeltet har frivillig og ideell sektor en sentral rolle, og dette er bakgrunnen for at budsjettposten til frivillig rusarbeid er vesentlig styrket de siste årene. Bevilgningen går til omsorg, oppfølging og rehabilitering i regi av frivillige virksomheter og private stiftelser samt selvhjelps- og brukerorganisasjoner. Historisk er det ideell sektor som har stått for hoveddelen av hjelpe- og behandlingstiltak innenfor rusomsorgen og i mange tilfeller bidratt til utvikling av nye tilbud.

Regjeringen har et sterkt fokus på behovet til de mest hjelpetrengende rusmiddelavhengige. Målet er å bidra til mer tilgjengelige tjenester, bedre helse og økt inkludering, og vi vil derfor i tråd med regjeringserklæringen bruke de neste årene til systematisk å bygge opp kapasitet og kompetanse innenfor forebygging, holdningsarbeid, behandling, rehabilitering og ettervern. Tjenestene skal ha god kvalitet og være preget av godt samarbeid mellom nivåer og mellom offentlige og private instanser.

Det er Helsedirektoratet som forvalter tilskuddsordningen på vegne av Helse- og omsorgsdepartementet. Det foreligger et regelverk for tilskuddsordningen som er godkjent av Helse- og omsorgsdepartementet.

Prosjektet «Sammen om nøden» mottok i 2010 1,1 mill. kr i tilskudd, en økning på 100 000 kr fra 2009. Totalt disponibelt beløp på posten for 2010, altså på hele budsjettposten, er 158 mill. kr, og det er mottatt søknader tilsvarende 253 mill. kr. Det gis tilskudd til om lag

90 virksomheter. Dette viser at det er nødvendig å foreta en prioritering i henhold til de formål som gjelder for ordningen.

I opptrappingsplanen for rusfeltet heter det at partnerskapet mellom offentlige og private virksomheter skal styrkes. Tilskuddsordningen til frivillig rusarbeid evalueres av Rokkansenteret. Denne evalueringen vil gi oss bedre dokumentasjon av innsatsen, type tjenester og andre utfordringer og være en del av grunnlaget for å utvikle dette partnerskapet.

Jeg har også fått opplyst fra Helsedirektoratet at søknaden angående «Sammen om nøden» er spesielt vurdert i tråd med innstillingen, og den samlede støtten til tiltaket over kap. 763 post 71, altså posten for frivillig rusarbeid, er forholdsmessig økt fra fjoråret.

Svein Harberg (H) [11:55:59]: Jeg takker for svaret, som var omfattende og for så vidt svar på hele satsingen og hele kapitlet.

Jeg er veldig glad for at «Sammen om nøden» har kommet inn som egen post. Det har vært viktig med den støtten som har vært gitt fra politisk hold helt fra starten, og også fra nåværende regime, til dette prosjektet. Det er et godt prosjekt med veldig mange tilbud, et veldig bredt spekter av tilbud, og det er i stadig utvikling. Så er det riktig, som statsråden peker på, at tilskuddet er økt med 100 000 kr. Men det som statsråden ikke nevner, er at summen som det økte fra, har stått i ro i flere år, slik at de 100 000 kr knapt nok dekker de økte kostnadene.

Ser ikke statsråden at det er vanskelig at en organisasjon som får statlig støtte, får statlig ros, får beskjed om å fortsette med å utvikle tilbudet sitt, ikke får midler til å utvide tilbudet, bare knapt nok til de økte kostnadene?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:57:01]: Jeg vil til det siste i hvert fall presisere at vi for inneværende år har hatt en betydelig økning til prosjektet «Sammen om nøden». Jeg vil også understreke at det er et veldig godt arbeid som gjøres av veldig mange i frivillig og ideell sektor, og det fortjener å få støtte. Men det er mange som søker, og som jeg også refererte til, ligger ønskene langt over det som vi har på budsjettposten. Derfor må vi foreta en prioritering. Men det skal ikke være tvil om at den prioriteringen er tatt, og derfor har også «Sammen om nøden» fått mer penger i inneværende år.

Svein Harberg (H) [11:57:55]: Jeg vil bare igjen presisere at den økningen de har fått, knapt tar igjen lønns- og prisveksten gjennom de årene beløpet har stått stille. Og det er jo verdt å merke seg at den eneste organisasjonen som en samlet komité løfter fram – de ber om at søknaden blir vurdert spesielt – er nettopp denne organisasjonen. Da ville jeg tro at selv i en trang konkurranse om midler, er det viktig å se spesielt på denne organisasjonen. Når den da bare får en økning tilsvarende prisstigningen, kan ikke jeg forstå at komiteens intensjon er fulgt opp. De har mange forskjellige tilbud og et bredt tilbud, og vil nå sette i gang et eget tilbud der man henter hjem unge i fasen der de er i ferd med å gå inn i et tungt rus-

miljø – et nytt prosjekt som vil spare samfunnet for mye penger.

Jeg vil anmode statsråden én gang til om å se ekstra på dette og ta en diskusjon med departementet om det.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:58:58]:

Jeg vil bare vise til det jeg faktisk sa i innlegget mitt. Det er mange som søker om tilskudd. Vi må foreta en prioritering, og prosjektet «Sammen om nøden» mottok i 2010 1,1 mill. kr i tilskudd. Dette var en økning på 100 000 kr fra 2009, og når jeg da regner, er det en økning utover både prisstigning og lønnsvekst i forhold til foregående år.

Spørsmål 10

Presidenten: Dette spørsmålet, fra Ketil Solvik-Olsen til miljø- og utviklingsministeren, vil bli besvart av helse- og omsorgsministeren på vegne av miljø- og utviklingsministeren, som er bortreist.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [12:00:18]: «Flere store industriprosjekt kan etableres i Norge, men utfordringene rundt kraftsituasjonen og CO₂-utslipp er et alvorlig hinder. Det gjelder bl.a. Ironman-prosjektet i Møre og Romsdal, Hydros K6 på Karmøy og Alcoa ønske om aluminiumsverk i Finnmark. Krav om umiddelbar CO₂-rensing av nye gasskraftverk er alvorlig hinder for slike etableringer. Norge er alene om å ha slike rensekraftverk.

Vil regjeringen harmonisere CO₂-regelverket slik at industri etableres der det gir best miljønytte i et globalt perspektiv?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [12:00:59]:

Det reviderte kvotedirektivet skal implementeres i Norge fra 2013, og vi er nå i forhandlinger med EU-kommisjonen om tilpasninger. Regjeringen har som kjent arbeidet for at EUs kvotesystem skulle baseres på at det ikke tildeles vederlagsfrie kvoter etter 2012. Vi har imidlertid også sagt at tildelingsreglene i Norge skal vurderes i lys av EUs politikk på dette området. Det reviderte direktivet legger bl.a. opp til like regler for tildeling av klimakvoter til bedrifter i alle EU-land. Regjeringen går inn for å behandle landbaserte virksomheter likt som tilsvarende virksomheter i Europa. På visse vilkår vil regjeringen søke å videreføre dagens ordning hvor offshore petroleumsaktivitet ikke tildeles vederlagsfrie kvoter.

Det er store variasjoner i regulering av CO₂-utslipp fra land til land. Også innenfor EU er det slike forskjeller. Kvotesystemet er en viktig del av reguleringen av CO₂-utslippene fra industrien i EU og i Norge. Samtidig brukes det også andre virkemidler. Regjeringen vil høsten 2011 legge frem en klimamelding med en gjennomgang av klimapolitikken og virkemiddelbruken. Klimatrussele er den største utfordringen vi står overfor, og det er avgjørende at de vedtatte klimamålene nås. Samtidig er regjeringen opptatt av å beholde miljø- og energieffektiv industri i Norge og Europa parallelt med utviklingen i klimapolitikken. Både klimamål og konkurranse-

syn vil derfor være viktig når fremtidig regelverk skal besluttes.

I et langsiktig perspektiv mener regjeringen at Norge vil styrke sin konkurransekraft ved å gjennomføre en ambisiøs klimapolitikk. I tråd med klimaforliket mener regjeringen derfor at det er realistisk å ha et mål om at de nasjonale utslippene skal kunne reduseres med 15–17 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for 2007, når skog er inkludert. For å nå de nasjonale målsettingene må det gjennomføres tiltak og virkemidler for å redusere klimagassutslipp på en rekke samfunnsområder. Etablering av flere utslipp-intensive gasskraftverk vil åpenbart gjøre det vanskeligere å nå nasjonale målsettinger for utslippsreduksjoner i Norge.

Det er ikke grunn til å endre regjeringens politikk om at alle nye gasskraftkonsesjoner skal baseres på rensing og deponering av CO₂ ved oppstart. Her må det legges til at både i Norge og i andre land, bl.a. i EU, pågår det høyt prioritert arbeid for å kunne ta i bruk og videreutvikle teknologi for fangst og lagring av CO₂.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [12:03:59]: Det arbeidet som regjeringen har gjort i forbindelse med kvotedirektivet, har gått i riktig retning etter mitt skjønn. Der har en gått fra et standpunkt, som SV og Arbeiderpartiet fremmet i forrige periode, om at Norge ikke skal tildele gratis kvoter til noen, til nå å si at en skal ligge på nivå med EU. Det er bra, for det sikrer konkurranseleikhet.

Men når det gjelder det som statsråden var inne på til slutt, nemlig industriens muligheter til å få kraft fra gasskraftverk, ser vi altså at regjeringen har innført teknologikrav som ingen andre land har, ved at en krever rensing ved oppstart av ny kraftproduksjon fra gasskraft. Det er et problem i forbindelse med Industrikraft Møres gasskraftverk i Elnesvågen. Det er et problem i forbindelse med Ironman-prosjektet i samme region. Det er et problem i forbindelse med bygging av gasskraftverk ved et aluminiumsverk i Finnmark. Det betyr altså at de prosjektene flytter ut av landet i stedet for å bli realisert i Norge. Det harmonerer ikke med regjeringens mål om å kunne ivareta energi- og miljøvennlig industri i Norge. Vil regjeringen se på sitt standpunkt i lys av det?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [12:05:09]:

Som jeg sa i svaret, er regjeringen opptatt av både å ha miljøvennlig og energieffektiv industri i Norge og å kunne harmonisere kravene til de landbaserte virksomhetene med EU.

Når det gjelder nye gasskraftverk, har regjeringen veldig ambisiøse mål for rensing og deponering av CO₂. Det er et stort arbeid å få dette til, både å få det iverksatt og for å lykkes. Også i andre land enn i Norge jobber man med dette. Det ser derfor ikke ut til å være noen grunn til å endre dette nå.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [12:06:02]: Partifeller av statsråden i Møre og Romsdal, altså de som blir fysisk berørt av dette, sier i et oppslag i dagens Aftenposten:

«Gasskraftverk splitter Ap. Lokale toppfolk krever at partiet endrer kurs og bygger kraftverk nå.»

De ser at den politikken regjeringen fører på dette området, medfører at en ikke får realisert mange gode industriprosjekt, og en får ikke realisert viktige energiprojekt som sikrer kraftforsyningen.

Målene som regjeringen har satt seg, er ikke realistiske. Det har regjeringen selv innsett når en utsetter fullskala rensing på Mongstad til 2018. Hvordan skal det være mulig å kunne rense gasskraftverk til Industrikraft Møre med en teknologi som regjeringen selv sier ikke vil være tilgjengelig på minst åtte år fram i tid? Ser ikke regjeringen at de stiller teknologikrav som ikke lar seg gjennomføre? Én ting – og alle på Stortinget støtter det – er å utvikle teknologi. En annen ting er å kreve implementering av teknologien i dag, som en selv sier ligger minst åtte år fram i tid. Vil ikke regjeringen ta realitetene inn over seg og se at det dogmet en baserte politikken på i 2006, er sprukket?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [12:07:09]:

Det er jo slik at når vi som land inngår internasjonale avtaler og setter oss ambisiøse mål som det er stor enighet om politisk, må vi jobbe for å nå de målene. Da må vi heller intensivere utviklingen og ta i bruk ny teknologi. Jeg ser jo at det er krevende, men når det f.eks. gjelder testanlegget på Mongstad, er det under bygging og full utvikling, og selv om det kunne være fristende for energien isolert sett, mener jeg at her må man stå ved den politikken som vi har inngått både nasjonale vedtak og internasjonale avtaler for.

Presidenten: Da skal statsråden få lov til å bli helse- og omsorgsminister igjen.

Vi går nå til spørsmål 18.

Spørsmål 18

Presidenten: Dette spørsmålet, fra representanten Marion Gunstveit Bojanowski, vil bli besvart av helse- og omsorgsministeren som rette vedkommende.

Marion Gunstveit Bojanowski (KrF) [12:08:38]: Jeg har følgende spørsmål til helse- og omsorgsministeren:

«Lov om helsetjenesten i kommunene fastslår at landets kommuner skal sørge for nødvendig helsetjeneste for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen. Kortere opphold som ferie eller studieopphold medfører praktiske utfordringer og til dels store – og ikke minst – uforutsigbare økonomiske konsekvenser for oppholdskommunen.

Vil statsråden se på ordningen og vurdere lovendring som gir kommunene større forutsigbarhet?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [12:09:13]:

Etter kommunehelsetjenesteloven skal alle landets kommuner sørge for nødvendig helsehjelp for «alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen». Det

fremgår av bestemmelsen at enhver har rett til nødvendig helsehjelp i den kommunen der han eller hun «bor eller midlertidig oppholder seg». Det innebærer at den enkelte kommune ikke bare har plikt til å yte helsehjelp til sine egne innbyggere, men også til pendlere, feriegjester og midlertidig bosatte skoleelever og studenter.

Etter sosialtjenesteloven skal sosialtjenesten yte tjenester til alle som oppholder seg i kommunen. Det er gjort unntak fra oppholdsprinsippet for dem som oppholder seg i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester. For disse skal tjenestene ytes av sosialtjenesten i den kommune som var oppholdskommune forut for inntaket i institusjonen.

Dette innebærer at dagens kommunehelsetjenestelov og sosialtjenestelov i hovedsak følger det samme oppholdsprinsippet. Unntak gjelder opphold i institusjon der sosialtjenesten legger ansvaret på oppholdskommunen forut for inntaket i institusjonen.

I rundskriv I-43/99 har departementet lagt til grunn at når sterkt pleietrengende ønsker å flytte til en annen kommune, kan den pleietrengende i forkant søke tilflyttingskommunen om pleie- og omsorgstjenester vedkommende vil ha behov for. Tilflyttingskommunen er forpliktet til å behandle søknaden og fatte vedtak. Søknaden kan ikke avslås med den begrunnelse at vedkommende ikke bor eller oppholder seg i kommunen på søknadstidspunktet. Dette rundskrivet skal sikre at også sterkt pleietrengende skal ha en reell mulighet til å flytte.

Forslaget til ny kommunal helse- og omsorgslov, som nå er på høring, skal erstatte dagens kommunehelsetjenestelov og sosialtjenestelov. I høringsnotatet beskriver departementet ulike alternative løsninger for oppholdsprinsippet, dvs. at det er kommunen hvor vedkommende pasient eller bruker bor eller midlertidig oppholder seg, som skal yte helse- og omsorgshjelpen samt dekke utgiftene. Alternative løsninger som beskrives, er å legge til grunn et bostedsprinsipp, alternativt et kombinert oppholds- og bostedsprinsipp, eller legge til rette for en gjestepasientordning. Etter en helhetsvurdering finner imidlertid departementet at hensynet til en lett tilgjengelig helse- og omsorgstjeneste i kommunene tilsier at lovverket fortsatt bør ha oppholdsprinsippet som hovedregel, og i lovforslaget til ny kommunal helse- og omsorgslov legges dette prinsippet også til grunn.

Departementet ser likevel behovet for et mer fleksibelt og nyansert regelverk tilpasset de finansierings- og tilskuddsordninger som til enhver tid gjelder. De kommunale helse- og omsorgstjenestene har blitt betydelig utviklet de siste årene, og det medfører at oppholdsprinsippet får mer vidtrekkende konsekvenser for kommunene. I tillegg har den generelle velstandsutviklingen medført økt mobilitet i befolkningen. Departementet erkjenner at denne utviklingen kan medføre betydelige økonomiske konsekvenser for kommuner med stor turistvirksomhet. Av den grunn foreslås det i høringsnotatet at dagens regler om at kommunen skal ha ansvaret for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen, videreføres, men at det gis en fullmakt for departemen-

tet til å gi nærmere bestemmelser i forskrift om utgiftsfordeling mellom kommuner når en pasient eller bruker får tjenester fra en annen kommune enn den kommunen der vedkommende er fast bosatt eller har fast oppholdssted.

Departementet vil på bakgrunn av de høringsinnspill vi får i denne runden, og under forutsetning av Stortingets vedtakelse av ny kommunal helse- og omsorgslov, sette i gang et arbeid med å utferdige en forskrift som regulerer utgiftsfordelingen mellom kommuner. I dette arbeidet vil det være naturlig og hensiktsmessig å gå mer grundig inn i de problemstillingene som representanten Gunstveit Bojanowski tar opp i sitt spørsmål.

Marion Gunstveit Bojanowski (KrF) [12:13:19]: Jeg takker statsråden for svaret, og jeg skal skynde meg å erkjenne at dette nok er et lettere spørsmål å stille enn å besvare. Og som statsråden henviste til når det gjelder høringsnotatet, er det belyst mange vinklinger av problemstillingen.

Jeg opplever at mye av vinklingen i høringsnotatet går på turistkommuner, og det er selvsagt en del av problemet. Men hvordan fungerer ordningen i dag for turistkommunene? Det har vært stort fokus på hyttekommunene, og de opplever at hyttegjestene i større og større grad ønsker – det vi sleivete kaller det – å ta med seg svigermor på hyttetur og på sommerferie. Det er klart at med lange og flotte sørlandssommer, som jeg kjenner godt til, er det innlysende at det blir krevende for mange av kommunene i mitt nærrområde.

En enda vanskeligere situasjon har vi kanskje for yngre brukere av helsetjenester. Folkehøgskoler og videregående skoler med internat ligger veldig ofte i små kommuner. Når de får en student som av ulike grunner trenger kommunale helsetjenester, er det skolens vertskommune som må stille med nødvendig helsehjelp og finansiere den. Reiser skolen på tur, er det i prinsippet kommunen som gjestes, som skal betale for det samme.

Jeg spør derfor statsråden: Opplevs det som en god ordning overfor kommunene og overfor brukerne?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [12:14:32]: Jeg tror nok at det vil oppleves som en god ordning at man kan ta svigermor med på ferie når man ønsker det. Og som sagt er det også lagt opp til at det er det samme prinsipp om at der hvor man bor eller midlertidig oppholder seg, skal man få helsehjelp.

Samtidig vil jeg vise til forslaget til ny kommunal helse- og omsorgslov, som nettopp er sendt ut på høring, og også til det som jeg har sagt om at vi skal se nærmere på dette, og utferdige forskrift når lovforslaget endelig er lagt frem og vedtatt i Stortinget.

Marion Gunstveit Bojanowski (KrF) [12:15:20]: Igjen takk til statsråden. Det er jo ingen tvil om at vi er enige om at vi ønsker å opprettholde fleksibiliteten som ligger i ordningen, både for ferieturister og for andre. Men jeg er ikke så sikker på at jeg er enig med statsråden i at det oppleves verdig f.eks. for en student som skal flytte

over en kommunegrense for en periode for å bo på internat, og som da må vurderes i mottakskommunen, og som fort blir en kasteball i et system som vi ikke liker å oppleve å være en kasteball i. Jeg ser derfor fram til det som sies i høringsnotatet:

«Departementet er enig i at det kan være behov for et mer fleksibelt og nyansert regelverk tilpasset de til enhver tid foreliggende finansierings- og tilskuddsordninger.»

Det gis i høringsnotatet en fullmakt til at departementet skal gi nærmere forskrifter.

Vil statsråden si noe om hvilke føringer som ligger for det forskriftsarbeidet?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [12:16:16]: Jeg vil bare understreke at de problemstillingene som representanten Gunstveit Bojanowski reiser, skal tas med, og vil bli vurdert. Hele dette problemkomplekset vil bli vurdert i forskriftene.

Jeg er også veldig opptatt av at det ikke skal oppleves som at man ikke har mulighet til å flytte på seg uten at man sender søknader på forhånd, slik som det blir sagt. Det skal være mulig for alle å kunne flytte på seg, og særlig for studenter og unge mennesker. Det skal være mulig å ta svigermor med på ferie. Alle disse problemstillingene skal vi drøfte videre, sånn at det også blir en forutsigbarhet for kommunene, økonomisk sett.

Presidenten: Da går vi til spørsmål 11.

Spørsmål 11

Presidenten: Dette spørsmålet, fra Bjørn Lødemel til justisministeren, vil bli tatt opp av representanten Jacob Nødseth.

Jacob Nødseth (H) [12:17:26]: Spørsmålet går til justisministeren:

«Kva gjer regjeringa for å oppfylle dei rettkomne lokale forventningane på Vestlandet om at det blir etablert ein fast redningshelikopterbase i Florø, og ikkje berre eit detasjement som i dag, sidan dette er eit svært viktig tiltak for å sikre optimal beredskap langs Vestlandskysten?»

Statsråd Knut Storberget [12:17:46]: Jeg er veldig glad for å få dette spørsmålet, for er det noe regjeringen har vært opptatt av, er det beredskapen langs kysten og utviklingen av redningshelikopterbasene. Som vi har sett, har vi etter mitt skjønn hatt en glitrende utvikling, og vi har lagt stor vekt på at man skal ha tilstedevakt på de basene som ikke hadde tilstedevakt, og ikke bare tilstedevakt, men også døgnkontinuerlig beredskap med lege.

Det har jo regjeringa levert på. Det har vært klare føringer helt tilbake siden 2001, og også tidligere, når det gjelder dette. Det lå klare føringer opp mot at man ønsket seg én base til på Vestlandet. Det er bakgrunnen for at vi etablerte basen i Florø. At det nå fungerer som et deta-

sjement, har etter min oppfatning ingenting å si med hensyn til beredskapmulighetene som jeg mener skal være de aller beste. Beredskapen blir godt ivaretatt, uavhengig av om det er et detasjement eller en fast base. Det er altså sånn at det er folk til stede, og de er døgnkontinuerlig på vakt. Det er også døgnkontinuerlig lege på vakt. I Florø har man også veldig gode fasiliteter knyttet både til hangar og til tilstedevakt – altså for personalet – som gjør sitt til at Florø-basen er blitt usedvanlig bra med henblikk på beredskap.

Jeg har vanskeligheter med å se begrunnelsen i spørsmålet. Detasjementet ivaretar beredskapen fullt ut. Jeg må også legge til at det altså måtte en rød-grønn regjering til for å gjøre dette løftet som har ligget som en forventning i Rednings-Norge i mange, mange år. Også i den tid da Høyre satt med makt i regjeringa, før den rød-grønne, hadde man muligheten til å bygge tilstedevakter, både fra Banak i nord til Rygge i sør. Det er den regjeringa jeg sitter i, som har valgt å ta dette løftet. Det er betydelige midler som er brukt på dette, samtidig med å bygge basen i Florø.

Jeg vil nok si at her er det gjort betydelige grep som har styrket beredskapen for befolkningen langs kysten. Detasjementet i Florø fungerer bra og gir den beredskapen som man også ville hatt om basen hadde vært fast.

Jacob Nødseth (H) [12:20:17]: Eg vil tru at det er ein grunn til at dei andre basane er faste, og at det berre er eitt detasjement. Det må jo vere ein grunn til det. Slik eg forstår det på dei som jobbar der, er det positivt om det blir eit helikopter til i Florø.

Eg vil igjen takke for svaret frå statsråden, men komme med nokre spørsmål til.

Eg var sjølv til stades da statsråden opna basen, og det var ein festdag i Florø, min heimby. Statsråden blei vel også da utfordra på når dette skulle bli ein fast base, som har vore eit krav. I ettertid har ein sett at det har vore langt fleire oppdrag på basen enn ein rekna med på det tidspunktet da statsråden opna basen. Det ein òg ser, er at variasjonsbreidda i oppdraga er stor: Det har vore redning i fjord, fjell, brear, hav osv. Vi veit òg at Sea King-helikoptra no er nesten 40 år, og eg ser at det blir spekulert i om det vil komme nye helikopter i 2020, og da vil dei vere 50 år.

Vil statsråden på bakgrunn av desse opplysningane foreta seg noko for å framskande prosessen for å fornye helikopterflåten?

Statsråd Knut Storberget [12:21:26]: Da er spørsmålet over på det som handler om kapasitet i redningshelikoptertjenesten. Da forstår jeg at vi er enige om at det spiller ingen rolle om det er detasjement eller fast base. Det som er viktig, er at man har helikopter tilgjengelig, og at man har personell tilgjengelig.

Jeg mener at det som er forutsetningen for å etablere mer kraft inn i alle basene våre, er at man får nye redningshelikoptre på plass. Det er jo ingen hemmelighet at regjeringa har jobbet svært aktivt med dette spørsmålet, og har en tidsplan opp mot dette. Det tar lang tid. Det er en

krevende innkjøpsprosess, men nå er det altså foretatt en beslutning knyttet til konseptvalget for disse redningshelikoptrene. Vi håper at den tidsplanen som nå er lagt opp mot at dette skal ut på anbud, at man starter innkjøp, og at vi får gode avtaler, også vil bidra til å forsterke – ikke bare Florø – men også de andre redningshelikopterbasene. Det er vår ambisjon at i løpet av 2016, er det vel, og 2020 skal de nye helikoptrene være på plass.

Jacob Nødseth (H) [12:22:34]: Eg har ikkje fleire spørsmål.

Presidenten: Vi går nå vidare til spørsmål 20.

Spørsmål 20

Presidenten: Spørsmålet er opprinnelig stilt av representanten Harald T. Nesvik til fiskeri- og kystministeren. Men dette er komplisert, fordi spørsmålet i første omgang er overført til nærings- og handelsministeren, som er settestatsråd i denne saken. Nærings- og handelsministeren er imidlertid bortreist. Derfor blir spørsmålet besvart av justisministeren på vegne av nærings- og handelsministeren.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:23:19]: Det er hyggelig å se at det er noen statsråder i landet. Det er for øvrig den tredje spørretimen på rad at det er en annen statsråd som kommer for å svare på spørsmål, men slik blir det av og til.

Jeg har den ære å stille følgende spørsmål til fiskeri- og kystministeren:

«I forbindelse med siste tildelingsrunde knyttet til oppdrettskonsesjoner har det fremkommet flere klagesaker der noen har fått medhold, mens noen ikke har nådd fram. Selve klagebehandlingen har i seg selv tatt lang tid. Når så det endelige resultatet har kommet, så har dette blitt motatt med undring. Dette gjelder særlig saker knyttet til konsesjoner i Nordland og en i Hordaland.

Vil statsråden medvirke til at disse tre som ikke nådde fram, får tildelt konsesjon i Nordland og Hordaland?»

Statsråd Knut Storberget [12:24:03]: Innledningsvis vil jeg opplyse om at det er statsråd Lisbeth Berg-Hansen som har bedt om at det oppnevnes settestatsråd i spørsmålet om tildeling av ytterligere konsesjoner knyttet til tildelingsrunden 2009. Det er statsråd Trond Giske som behandler saken, og han er for tiden på tjenestereise. Det er jeg veldig glad for at han er, ikke nødvendigvis fordi jeg vil svare på spørsmålet, men jeg mener at det er en av de viktigste næringspolitiske utfordringene som i stor grad ligger internasjonalt. Jeg tror vi skal sette stor pris på at han benytter anledningen så mye han kan. Det er derfor jeg skal besvare spørsmålet.

Spørsmålet om hvorvidt det skal tildeles nye konsesjoner til de tre virksomhetene som har mistet sine konsesjoner i forbindelse med klagerunden, er fremdeles til behandling i Fiskeri- og kystdepartementet. Saken

er underlagt en grundig vurdering, og jeg ønsker ikke å forskuttere utfallet av denne på det nåværende tidspunkt.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:25:02]: Da må jeg nesten prøve meg med en oppfølging, fordi det var et svært kort svar. Det er jo godt at man kan få det også fra politisk hold en gang i blant, men når innholdet er slik som det, er det bekymringsfullt.

Da vil jeg spørre ministeren om han kan si noe mer om behandlingsprosessen. Jeg synes jo også at det er trivelig og bra at næringsministeren er ute og reiser. Jeg antar også at han har særlig stort utbytte av besøket i Bollywood denne gangen. Det er sikkert interessant nok, men saken er at det faktisk ligger saker på bordet her hjemme som krever behandling. Dette er nettopp en slik sak, fordi det er problematisk når man stadig må vente i disse sakene. Disse klagerne fikk først tildelt konsesjoner, og så fikk man beskjed om at det var gjort om, og så har man ikke fått det endelige svaret.

Vil justisministeren ta kontakt med næringsministeren når han kommer tilbake til Norge, og spørre om når denne saken kan forventes avgjort?

Statsråd Knut Storberget [12:26:04]: Jeg skal komme representanten Nesvik i forkjøpet, fordi jeg har i forkant av dette spørsmålet hatt kontakt med statsråd Giske – senest i går kveld – om dette spørsmålet, og særlig om når avklaringen vil komme. Det sier seg jo sjøl at dette nå ligger til behandling i departementet. Jeg kan meddele at statsråd Giske var innstilt på at disse sakene skal behandles straks, at en avklaring er like rundt hjørnet, slik at jeg formoder at dette er noe man har fullt trykk på for å få til en avklaring.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:26:42]: Da ser jeg fram til at det snart vil komme en avgjørelse. Jeg er litt usikker på hva som ligger i «like rundt hjørnet». Jeg håper i hvert fall at disse sakene får sin løsning, for det som er det store problemet, er at man først får en veldig lang saksbehandlingstid i klagebehandling, både i direktoratet og til slutt i departementet. Det er jo det som er problemet for en næringsaktør som skal planlegge sin virksomhet, og som først har fått ja og begynner å planlegge ut fra det, og så får nei i ettertid. Da er det viktig at man får en rask avgjørelse.

Jeg håper at statsråden vil ta med seg signaler fra Stortinget til statsråden når han kommer tilbake igjen, om at vi setter pris på at det kommer en rask avgjørelse. Vi ser fram til det og håper selvfølgelig også at den avgjørelsen blir positiv.

Statsråd Knut Storberget [12:27:30]: Jeg skal ikke forskuttere hva avgjørelsen vil bli, fordi det har jeg ingen forutsetninger for. Men jeg vil ta med meg de signalene fra representanten Nesvik til statsråd Giske, slik at dette går så raskt som mulig.

Presidenten: Vi går så tilbake til spørsmål 12.

Spørsmål 12

Fra representanten Olemic Thommessen til fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren:

«For så vel effektiv saksbehandling som brukernes rettsikkerhet er arkivdanning en viktig del av offentlig sektors virksomhet. I dag er det vanskelig å se hvem eller hvor i det offentlige apparatet som har et overordnet ansvar for dette. I overgangen til den digitale tidsalder har vi store muligheter til å finne svært rasjonelle løsninger, samtidig skal saksbehandlingen i ettertid kunne dokumenteres og være etterprøvbare.

Hva vil statsråden gjøre for å styrke arbeidet med arkivdanningen i offentlig sektor?»

Presidenten: Dette spørsmålet er utsatt til neste spørretime.

Spørsmål 13

Rigmor Andersen Eide (KrF) [12:28:12]: «Attføringensbedriftene i Møre og Romsdal har fått skriftlig melding fra Nav om dramatisk nedjustering av antall tiltaksplasser fra 1. januar 2011. På tross av at alle tiltak har kø, og at store ubrukte midler ble tilbakeført fra Nav til Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2009, har Nav Møre og Romsdal sendt varsel om justering av antall tiltaksplasser.

Er dette i tråd med regjeringens politikk, og vil ikke en slik nedjustering gjøre at færre yrkeshemmede kommer i jobb?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:28:51]: Det er regjeringens uttalte mål at flere personer med nedsatt arbeidsevne skal delta i arbeidslivet. I regjeringens budsjettforslag for 2011 vil det være rom for om lag 71 200 plasser i gjennomsnitt for arbeidsledige og personer med nedsatt arbeidsevne. Dette er et høyt tiltaksnivå tilpasset situasjonen på arbeidsmarkedet framover. Innenfor den foreslåtte tiltaksrammen for 2011 vil regjeringen prioritere utsatte grupper på arbeidsmarkedet, herunder personer med nedsatt arbeidsevne.

Nav fylke forvalter arbeidsmarkedstiltakene innenfor gitte fullmakter og styrer innretningen i henhold til lokale behov i arbeidsmarkedet og brukernes behov. Dette innebærer at fylket baserer seg på lokalt skjønn for å avgjøre hvilke arbeidsmarkedstiltak som er mest hensiktsmessige å bruke. Dette betyr også at det kan skje endringer i tiltakssammensetningen over tid. Avtale om gjennomføring av tiltaksplasser i skjermet virksomhet inngås av Nav fylke og den enkelte bedrift.

Nav Møre og Romsdal opplyser at tildeling og oppsigelse av tiltaksplasser blir gjort ut fra en analyse basert på distriktsvise behov, som blir meldt inn av de lokale Nav-kontorene. Avgjørende for tiltakssammensetningen er brukernes behov for ulike tiltak, ledighetsnivået og lokale arbeidsmarkedetsbehov. Behovene som er meldt inn, tilsier denne gangen en vridning mot økt bruk

av tiltak i ordinære virksomheter og kvalifiseringstiltak.

Nav Møre og Romsdal har på denne bakgrunn bestemt å nedjustere antall tiltaksplasser i skjermede bedrifter i 2011. Etaten opplyser at endringen i tiltakssammensetningen primært er begrunnet i endringer over tid i brukernes behov. Siktemålet er å gi et best mulig tilbud for å få flere personer inn i ordinært arbeid.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [12:30:46]: Jeg vil takke statsråden for svaret.

Det er riktig som statsråden sier, i Møre og Romsdal får attføringsbedriftene et forventet nedtrekk på mellom 5 og 10 pst. fra 1. januar. Men det som da skjer, er at mange som i dag står på disse ventelistene for å få skjermet tiltak, blir tilbakeført til Nav for å starte på en ny venteliste. Og jeg spør: Er det rart at folk gir opp?

Navs tall viser på landsbasis at det står 155 000 personer uten jobb, og alle disse har ifølge Nav behov for bistand for å komme i jobb. Når antall personer med nedsatt arbeidsevne øker kraftig, skjønner jeg ikke at man senker ambisjonsnivået og reduserer antall tiltaksplasser med 7 000. De sentrale virkemidlene er jo akkurat arbeidsmarkedstiltak og IA-avtalen, og resultatet med dagens politikk må jo bli at flere havner i den uførekøen – eller de går ut med uførestønad. Jeg mener dette er et brudd på arbeidslinja. Man løser ikke utfordringene, man får langt flere unødvendig uføretrygdede.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:32:03]: Hele denne debatten om arbeidstiltak – som i hvert fall jeg har vært med på i den tiden jeg har vært statsråd – har veldig mye dreid seg om kjøp og salg av tiltaksplasser i forhold til ulike leverandører av arbeidsmarkedstiltak.

Det jeg sier her, er at Nav – som er de som skal forvalte arbeidsmarkedstiltakene i Norge – hele tiden gjør en vurdering av hvilken type tiltak den enkelte trenger. Og så er det altså slik at det man har gjort på lokalt nivå, er det vanskelig for meg å overprøve. Der har jeg folk som kan tingene sine. Gjør man en vurdering, gitt de rammene man har, er det altså disse typer tiltak man har mer bruk for og mer nytte av når det gjelder penger. Jeg understreker at den vurderingen var gjort av Nav Møre og Romsdal, helt uavhengig av om man hadde hatt 4 000 eller 5 000 flere eller færre plasser i år. De har en portefølje av plasser – mer eller mindre på samme nivå som de har hatt tidligere – som de vurderer i forhold til brukerne, og så mener de at brukerne nå ikke er tjent med at man bruker disse plassene. De ønsker å formidle de pengene inn i en annen kanal.

Jeg tar gjerne debatten om tiltaksplasser, om tiltak er det beste man skal bruke. Men jeg er lei for at debatten alltid blir knyttet til kjøp og salg av plasser.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [12:33:18]: Jeg takker for svaret.

Presidenten: Da ønsker altså ikke representanten Rigmor Andersen Eide tilleggs spørsmål.

Spørsmål 14

Vigdis Giltun (FrP) [12:33:41]: «I årets budsjett foreslås det at særreglene for dagpengemottakere over 64 år avvikles fra 2011. Begrunnelsen er at eldre ikke skal stimuleres til passive ytelser før pensjonsalder. Det betyr i klartekst at mange eldre som ikke klarer å finne en ny jobb i et tøft arbeidsmarked, risikerer å stå uten inntekt.

Ser statsråden at dette vil føre til at mange eldre arbeidsledige, som har opplevd oppsigelse og tap av arbeid, vil bli tvunget til å ta ut pensjon tidlig og ende opp med en lav pensjon resten av livet?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:34:18]: Regjeringen har et mål om at flere skal arbeide lenger. Vi legger til rette for dette gjennom den nye alderspensjonen og den seniorpolitiske innsatsen. Trenden viser at den reelle pensjoneringsalderen har vært økende de siste årene. Det har også vært en positiv utvikling i arbeidsgivers generelle holdning til eldre arbeidstakere fra 2003 til 2010, noe ferske tall fra Norsk seniorpolitisk barometer 2010 viser.

I statsbudsjettet for 2011 foreslås det derfor at særreglene for dagpengemottakere over 64 år avvikles fra 2011. For å sikre forutsigbarhet for dagpengemottakerne som allerede er berørt av særreglene, foreslår regjeringen en overgangsperiode på ett år. Avvikling av særreglene innebærer at dagpengeregelverket for eldre blir likt det som gjelder for de øvrige dagpengemottakerne. Dagens særregler innebærer at man i ytterste tilfelle kan gå på dagpenger fra man er 62 til man er 67 år, altså i fem år.

Gjennom pensjonsreformen etableres det fra 1. januar 2011 en mulighet til å ta ut fleksibel alderspensjon fra folketrygden allerede fra 62 år. Det er en forutsetning at årlig pensjon fra 67 år tilsvarer minst minstepensjon. Den nye alderspensjonen i folketrygden innebærer at årlig pensjon øker jo senere pensjonen tas ut. Særreglene i dagpengeregelverket kan dermed føre til uheldige tilpasninger. Det er grunn til å tro at det overveiende flertallet av dem som berøres av at særreglene avvikles, vil ha rett til alderspensjon fra folketrygden.

Avvikling av særreglene vil kunne hindre passive tilpasninger til regelverket allerede fra 62 år, og vil kunne gi økt overgang til jobb for denne gruppen i tråd med mer positive holdninger til eldre arbeidstakere og innsatsen for at flere skal arbeide lenger. Arbeidsdepartementet vil be Arbeids- og velferdsetaten sørge for at den gruppen som berøres av avviklingen av særreglene, får tidlig og kvalifisert oppfølging med sikte på overgang til arbeid. Departementet vil følge konsekvensene av utfasingen av særreglene nøye og be etaten om å rapportere særskilt om dette.

Vigdis Giltun (FrP) [12:36:49]: Undersøkelser viser at eldre, friske arbeidstakere ønsker å jobbe lenger. Men problemet er at de havner bakerst i køen av arbeidssøkere, og de får faktisk ikke tilbud om kurs og arbeidsmarkedstiltak hos Nav. Som statsråden sa tidligere i dag, skal yngre prioriteres. Eldre arbeidsledige som gjennom et langt liv har klart å tjene opp mer enn garantipensjon, risikerer nå

å ende opp som minstepensjonister, og den tragedien de opplever når de blir arbeidsledige, vil følge dem resten av livet. Innføres nå tvungen pensjonsalder på 62+ kun for dem som har havnet i den fortvilte situasjonen at de står uten arbeid, eller skal dette også gjelde for andre som ikke er i lønnet arbeid, og som i dag mottar andre trygdeytelser eller stønader til livsopphold? Og hva med alle dem som ikke har opparbeidet seg rett til garantipensjon? Skal de ende opp som sosialklienter etter å ha solgt alt de eier?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:37:41]: Jeg skjønner at man kan se med bekymring på en regel som denne når den faller bort. Jeg tror samtidig at hvis vi hadde foreslått en slik regel i dag, ville man ha syntes at den var veldig spesiell. Det handler altså her om en veldig spesiell særbehandling av arbeidstakere over 62 år, arbeidstakere som etter vår mening – og etter det vi har lagt opp til i pensjonsreformen og etter det vi ser blant holdninger i yrkeslivet ellers – er arbeidstakere så gode som noen, og som derfor bør stimuleres til å gå i arbeid og ikke til denne overgangen ut av arbeidslivet, som ligger i denne dagpengeordningen.

Vi ser altså at det er en ny holdning til eldre. Vi ønsker at eldre skal stå lenger i arbeid. Vi må jobbe måltrettet – det er jeg enig i – for å gjøre arbeidsplassen mer tilgjengelig for de eldre. Men jeg har også sagt at jeg skal ha et særlig øye på hvordan dette utvikler seg, og at vi derfor også – selv om vi skal prioritere unge – har bedt Nav om å ha et særlig øye på utviklingen for denne gruppen arbeidstakere.

Vigdis Giltun (FrP) [12:38:47]: Som kjent kan ikke alle prioriteres, men jeg får ta en annen vinkling. Mange opplever at helsen svikter i tidsrommet fra de er 62 til de er 67 år. Dette gjelder også dagpengemottakere. Men etter det jeg forstår, skal de heller ikke ha rett til å søke om arbeidsavklaringspenger og uføretrygd fram til de er 67 år på lik linje med de som blir syke før de mister jobben. Nye jobber står altså ikke i kø for de over 60, og faren for ikke å komme tilbake til jobb vil nok gjøre at veldig mange som jobber innenfor privat næringsliv, vil vurdere helsetilstanden sin tidligere.

Hva mener statsråden om at fjerningen av denne særordningen faktisk kan føre til at flere vil sørge for å sikre seg uføretrygd mens de enda er i jobb, framfor å ta sjansen på å bli arbeidsledig, tvangspensjonert og ende opp som sosialklienter? Er dette den måten den rød-grønne regjeringen mener at de som uforskyldt mister jobben når de nærmer seg pensjonsalderen, skal ende sitt arbeidsliv på?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:39:44]: Jeg understreker jo at det er riktig at pensjonsalderen er 62 år, og det ønsker ikke vi at den skal være. Det er en frivillig mulighet for å gå av med pensjon, men vi ønsker at folk skal stå lenger i arbeid, og vi ønsker å gjøre de tingene som stimulerer til at folk skal stå lenger i arbeid. Dette er en regel som ikke gjør det. Vi ser etter hvert at pensjonsalderen øker i dette landet, og vi har – det har jeg lyst til å understreke – gått igjennom og sett på om det vil være

store grupper her som faller utenfor, enten når det gjelder retten til å ta ut pensjon eller andre ytelser. I utgangspunktet er det veldig, veldig få, uten at jeg her kan si nøyaktig hvor mange det dreier seg om. Men det dreier seg om få personer.

Når det er sagt, har jeg også sagt at jeg skal følge med på hvordan regelen slår ut, men jeg mener prinsipielt at dette er en riktig regelendring gitt at vi faktisk ønsker at stadig flere skal stå lenger i arbeid.

Spørsmål 15

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [12:40:48]: «Stadig flere familier med sterkt pleietrengende barn er i ferd med å bryte sammen psykisk og fysisk etter at Nav har fratatt dem retten til pleiepenger. Den offentlige utmattelsen har pågått over år, og familiene har sammen med foreldreorganisasjonen Hjernebarna Norge bedt regjeringen om hjelp siden november 2009. De er fortvilet og har en følelse av at statsråden hverken ser eller hører dem.

Ser statsråden at saken slik den har utviklet seg, bidrar til å ødelegge flere familier, og hva gjør statsråden for å få slutt på dette uverdige spillet?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:41:27]: Jeg er kjent med at Arbeids- og velferdsetaten i flere saker har avslått fornyet søknad om pleiepenger etter å ha vurdert det slik at vilkårene for å gi pleiepenger ikke var oppfylt. Som det framgår av daværende arbeidsminister Aasruds svar av 25. november 2009 på representantens spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 207, er det Arbeids- og velferdsetaten, med Trygderetten som uavhengig ankeinstans, som vurderer om vilkårene i de konkrete tilfellene er oppfylt. Jeg ønsker derfor ikke å kommentere de konkrete vurderingene som er gjort i de aktuelle sakene. Slik det også er sagt i svaret på spørsmål nr. 207, vil jeg imidlertid bemerke at vurderingen av om vilkårene for rett til pleiepenger er oppfylt, er løvbundet. Arbeids- og velferdsetaten kan ikke fortsette å utbetale pleiepenger når vilkårene ikke er oppfylt.

Jeg forstår at det kan oppleves som vanskelig for de familiene som har innrettet seg etter tidligere vedtak om innvilgelse av pleiepenger, selv om de ikke hadde krav på ytelsen. Jeg har fått opplyst at brukerne er blitt orientert om at rett til ytelse bortfaller ved utløpet av den innvilgede perioden. I tilfeller der ytelsesperioden var utløpt, er det gitt ytelse i en overgangsfase. Brukerne er også orientert om ordningen med kommunal omsorgslønn, og har i den forbindelse fått oppgitt en kontaktperson ved det lokale Nav-kontoret.

Omsorgslønn er en kommunal ytelse som gis som betaling til private som er omsorgsytere, og som utfører særlig tyngende omsorgsoppgaver som ellers skulle vært utført av kommunen. Det er kommunen som vurderer og fatter vedtak om omfang og typer av tjenester, herunder omsorgslønn. Kommunen avgjør i lys av andre tjenester og tilbud hvorvidt omsorgslønn bør gis, eventuelt i kombinasjon med andre tjenester fra

kommunen, og samtidig også størrelsen på omsorgslønnen.

Regjeringen oppnevnte den 25. juni 2010 et offentlig utvalg som skal vurdere ytelser til pårørende som yter omsorg som erstatter kommunale tjenester. Utvalget er nå i gang med sitt arbeid og skal levere sin utredning innen 1. juni 2011.

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [12:43:45]: Foreldrene beskriver en enorm fortvilelse over at regjeringen nå fjerner grunnlaget for at disse barna skal kunne fortsette å trene intensivt, at alt de har brukt år på å bygge opp, nå raser sammen, mens byråkrater i departementet og Nav diskuterer ordlyd og paragraftolkning som tidligere har gitt grunnlag for pleiepenger.

Dette er hjerterått. Kan statsråden forestille seg at når en mor må levere fra seg sitt barn på en institusjon, river det morshjertet i stykker? Skal sånt kunne skje fordi det offentlige hjelpeapparatet i et rikt land som Norge svikter?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:44:33]: Jeg tror vi alle – statsråd eller ikke statsråd – forstår at det er vanskelig å ha syke barn, og at det er vanskelig å ha syke barn som man leverer til en omsorgsinstitusjon. Så har vi altså da i Norge gitt regler om når du har krav på pleiepenger, som er en full og hel kompensasjon for bortfall av inntekt, og når man kan ha krav på omsorgspenger fra kommunen. De reglene er sånn at har man kronisk syke barn over tid, har man ikke rett til det. Så kan vi kanskje diskutere om det er riktig eller ikke. Men sånn er reglene, og de reglene må jeg forholde meg til, og Nav må forholde seg til dem, enten det er trist eller ikke.

Så har vi da i kommunen gode regler om omsorgslønn, og vi har også kommunale tjenester. For det er jo ikke slik at disse barna er på bar bakke når de ikke blir tatt vare på av noen. Men jeg skjønner at dette er vanskelig. Derfor har jeg vist til at vi har nedsatt et utvalg som skal se på hvordan vi kan gjøre dette. Men sånn som situasjonen er i dag, er det ikke annet vi kan gjøre enn å vise til reglene.

Hans Frøde Kielland Asmyhr hadde her overtatt presidentplassen.

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [12:45:38]: Omsorgslønn i denne situasjonen her er overhodet ikke alternativet. Avslag på pleiepenger gjelder alle de familier med barn som driver intensiv trening i Møre og Romsdal, Hordaland og Sogn og Fjordane.

Familier i andre fylker, som Akershus, Oslo, Rogaland og videre, får alle fornyet sine avtaler hjemlet etter de samme paragrafene. Det oppleves svært urettferdig med så ulik behandling innenfor Nav-systemet.

Kan statsråden forsvare en slik urimelig forskjellsbehandling i det offentlige tjenestetilbudet?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:46:17]: Jeg forsvarer aldri urimelig forskjellsbehandling i offentlige systemer. Det er forbudt med urimelig forskjellsbehandling etter norsk forvaltningsrett, og vi har regler for å sørge for

at det ikke er urimelig forskjellsbehandling. Jeg forutsetter at det er prøvd i denne saken. Så vidt jeg vet, uten at jeg kan alt om bakgrunnen, har det også vært klagebehandling her, så dette må det være forutsatt er gjort.

Jeg tror vi skal være litt forsiktige med hele tiden å snakke om at ting er urimelig forskjellsbehandling når ting er vedtatt ordentlig og har vært igjennom systemet, selv om jeg selvfølgelig aldri kan utelukke at systemet kan ta feil. Men vi har også da den muligheten vi har, at man kan få prøvd saken både for Trygderetten, som den har vært i dette tilfellet, og for domstolen, som nettopp skal prøve urimelig forskjellsbehandling. Men jeg tror vi må være forsiktige og reservere uttrykket «urimelig forskjellsbehandling» til vi har fått en ordentlig gjennomgang av saken.

Det er faktisk sånn at selv om saker ser like ut, så er de ikke nødvendigvis like. Jeg kan ikke gå inn i det, men jeg bare understreker at reglene er fulgt i dette tilfellet, og jeg understreker at ønsker man at jeg skal endre på de reglene her og nå, så har jeg ikke mulighet til det.

Spørsmål 16

Bård Hoksrud (FrP) [12:47:40]: «Tall som ble presentert i Telemarksavisa 8. oktober viser at så mange som en av tre personer i Skien er på en eller annen form for støtteordning fra det offentlige. Forutsetningen med Nav-reformen var å hjelpe personer som på en eller annen måte sto utenfor arbeidslivet, tilbake i jobb. Så langt er erfaringene med den nye reformen det motsatte av det man forutsatte da reformen ble innført.

Hva vil statsråden gjøre med rapporten fra Skien, og hvilke nye tiltak vil statsråden sette i verk for å stoppe denne utviklingen?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:48:11]: Nav-reformen innebærer to ting på en gang; vi foretar en betydelig modernisering av de fleste tunge ordningene i velferdsstaten, samtidig som vi gjennomfører en modernisering og oppgradering av forvaltningen som administrerer ordningene. Dette gjøres nettopp for å møte de utfordringene som representanten Hoksrud peker på – nemlig å sikre at flest mulig er i arbeid og færrest mulig på stønad. I tråd med dette har regjeringen innført bl.a. en tettere oppfølging av sykmeldte og kvalifiseringsprogrammet rettet mot langtidssosialhjelpsmottakere. Den 1. februar i år ble det innført en lovfestet rett til å få en behovs- eller arbeids-evnevurdering, og fra 1. mars ble arbeidsavklaringspenger innført. Regelverket for arbeidsmarkedstiltak ble revidert fra 2009 for å bli mer tilpasset individuelle behov.

Når det gjelder antallet i Skien som er på en offentlig støtteordning, er det avisens egen summering av ulike statistikkilder. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at slik summeringen er gjennomført, blir det dobbelttelling av en del personer. Det reelle tallet er derfor noe lavere.

Det er likevel ikke til å unnså at det er utfordringer i Skien. Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at det er stort fokus på bl.a. formidlingsbistand

og tilbud om både arbeidsrettede tiltak og sykefraværsoppfølging. Telemark generelt har hatt en reduksjon i sykefraværet.

Tiltak for ungdom er også et satsingsområde. Det er igangsatt tiltak rettet mot ungdom flere steder i fylket i samarbeid med partene i arbeidslivet, fylkesmannen og fylkeskommunen, og direktoratet melder at kvalifiseringsprogrammet er godt i gang i fylket.

Overfor innvandrerguppen, som utgjør en stor del av de brukerne som faller utenfor arbeidslivet, har etaten gjennom Mangfoldsprosjektet lyktes med gode resultater ved at flere har kommet i arbeid. Introduksjonsordningen er i Skien organisert som en del av Nav-kontoret og understøtter på denne måten en satsing for å få denne gruppen i aktivitet og arbeid.

Bård Hoksrud (FrP) [12:50:10]: Det er godt å høre det statsråden sier. Jeg er veldig enig i at det skjer mye bra, men jeg vil allikevel påpeke at mange som ønsker seg tilbake til arbeidslivet, ikke opplever den positiviteten og den hjelpen fra Nav som statsråden her forsøker å fremstille det som.

Jeg har lyst til å trekke fram et par eksempler: For det første gjelder det en eldre person som ønsker å komme tilbake og starte opp sitt eget lille firma. Han opplever bare problemer i forhold til Nav og har nå mistet alle inntektene sine og mer til – må betale tilbake – og har levd i nesten fire år uten å få noe hjelp fra det offentlige fordi han krangler med Nav, på tross av at han ønsker seg tilbake til arbeidslivet. Men det er det stikk motsatte han opplever.

Så skal jeg ta det andre eksempelet i mitt neste spørsmål. Men jeg har lyst til å utfordre statsråden: Hvorfor er det sånn at i stedet for at folk føler de får hjelp, så opplever de det stikk motsatte? De opplever at de ikke får hjelp i det hele tatt, men at de faktisk møter et byråkrati som ikke prøver å finne gode løsninger for den enkelte, men som i stedet prøver å stikke kjepper i hjulene.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:51:17]: Jeg tror at debatten om Nav er tjent med at vi også prøver å se på helheten i Nav. Nav har 2,8 mill. brukere, og de aller fleste av de brukerne har et godt og greit forhold til Nav. Det tror jeg det er veldig viktig at vi husker, for vi ønsker jo alle sammen at Velferds-Norge skal fungere best mulig. Hvis vi fortsetter å ikke se at vi har veldig gode ting i Nav, tror jeg vi er med på å understøtte en generell holdning som ingen av oss er tjent med.

Så skal jeg selvfølgelig, i egenskap av den rollen jeg har, si at ting ikke er bra nok i Nav – men veldig mange ting er i ferd med å bli bedre i Nav.

Jeg kan ikke kommentere den saken det nå vises til, for den kan jeg ikke noe om, og jeg har ikke grunnlag for det. Men jeg har lyst til å si at nettopp de tingene jeg nå påpeker, som skjer også i Skien, nettopp det at vi har fått arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurdering – alt dette – på plass, er grunnlaget for at vi nå kan gjøre dette bedre. Det er viktig å ha den helheten i forhold til Nav.

Bård Hoksrud (FrP) [12:52:24]: Jeg er helt enig i at det skjer veldig mye bra i Nav, og det skal vi være glad for. Men jeg har lyst til å ta et eksempel til på hva det handler om.

Jeg var faktisk med en person til et Nav-kontor. Personen på Nav-kontoret kjente ikke meg, i hvert fall ikke før jeg presenterte meg. Det var en opplevelse, og jeg skjønner at for folk som ønsker å komme tilbake til arbeidslivet, så var i hvert fall konsekvensen etter å ha vært på et sånt møte med noen av de menneskene som skal hjelpe folk tilbake til arbeidslivet, at man var demotivert når man gikk ut – på tross av at man var inne på et arbeidskontor som skal hjelpe folk tilbake til arbeidslivet. Og dette var en selvopplevd erfaring. Det gjaldt ikke meg eller noen jeg er i nær familie med, men noen ønsket altså å ta meg med for å møte Nav og enkelte av de menneskene som jobber i Nav.

Så vil selvfølgelig statsråden sikkert si at det er ett eksempel – og ja, det er det. Men det var i hvert fall en opplevelse, og jeg forstår at folk da ikke kommer seg ut av disse trygdeytelsene selv om de virkelig ønsker å komme tilbake til arbeidslivet, for de blir møtt av et system – og det er systemet som er det viktigste, ikke det å hjelpe folk tilbake i arbeidslivet.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:53:31]: Jeg tar avstand fra en karakteristikk hvor systemet er viktigere enn det å hjelpe folk tilbake. Jeg mener at vi har på plass gode systemer for å hjelpe folk tilbake. De er ikke gode nok. Nå skal vi se på uførepensjonsordningen. Vi skal se på ulike retninger som da kan bidra til at folk kan komme over fra trygd og inn i arbeid.

Jeg tar det alvorlig at det er enkelttilfeller som ikke er bra. Dem hører jeg også om, og det tar jeg veldig alvorlig. Men jeg understreker at det er viktig at vi skiller mellom enkeltsakene og totaliteten både av hensyn til den det gjelder, faktisk – for jeg tror ikke det tjener dem det gjelder at vi hele tiden fokuserer på den måten – og også av hensyn til de ansatte i Nav, som opplever at enkeltsaker hele tiden trekkes fram som eksempel på at alt de gjør, er dårlig jobb. Men jeg tar alvorlig de tilfellene som er dårlige, og vil jobbe systematisk med å gjøre Nav bedre på det.

Spørsmål 17

Robert Eriksson (FrP) [12:54:40]: «Arbeidsledige nordmenn kan søke Nav om attest E303, som gir rett til å beholde norske dagpenger mens man søker jobb i et annet EØS-land, inntil tre måneder. De har ingen melde- eller rapporteringsplikt til Nav. Tall fra første halvår i år tyder på at flere vil ta med dagpengene til Spania i år enn tidligere. Spania har som kjent en ledighet på hele 20 pst. og 40 pst. for ungdom.

Vil statsråden ta initiativ til å skjerpe inn reglene for melde- eller rapporteringsplikt for denne gruppen dagpengemottakere?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:55:18]: Gjennom EØS-avtalen er Norge bundet av EUs trygdeforordning, rådsforordning 1408/71. Etter trygdeforordningens artikkel 69 har en arbeidsledig EØS-borger som mottar norske dagpenger, på visse vilkår rett til å ta med seg dagpengene til et annet EØS-land eller Sveits i inntil tre måneder mens vedkommende søker arbeid i dette landet – eksport av dagpenger. Det er kun anledning til å benytte seg av denne ordningen én gang pr. dagpengeperiode.

Eksportprinsippet bygger på EØS-samarbeidets prinsipp om fri bevegelighet av personer. Formålet er å fremme EØS-borgernes mobilitet.

I 2009 var det 596 personer som benyttet seg av adgangen til å eksportere norske dagpenger til et annet land innen EØS-området. Av disse reiste 282 til Polen, og 76 reiste til Sverige. Stort sett alle som reiser til Polen, er polske borgere, og Arbeids- og velferdsdirektoratet anslår at rundt halvparten av dem som reiser til Sverige, er svenske. Kun 29 av de 596 dagpengemottakerne reiste til Spania.

De som benytter seg av sin rett til å eksportere dagpengene, skal være arbeidssøkere i det landet de reiser til. De plikter derfor å melde seg hos dette landets arbeidsformidling, og de vil komme inn under dette landets kontrollrutiner. Etter at de har meldt seg og levert EØS-skjema E303, utbetaler dette landets arbeidsmarkedsmyndigheter dagpenger på vegne av norske myndigheter. Brytes forutsetningene for å få dagpenger, skal dette meldes til norske myndigheter.

Det kan ikke stilles som vilkår for eksport at vedkommende står til rådighet som arbeidssøker i Norge i eksportperioden, og det er heller ikke anledning til å avslå eksport av dagpenger på bakgrunn av at det er lite sannsynlig at vedkommende vil få arbeid i det landet han eller hun reiser til.

Etter EØS-reglene er det ikke Norge som skal følge opp denne gruppen dagpengemottakere. Jeg har dermed ikke grunnlag for å skjerpe inn reglene om meldeplikt for denne gruppen dagpengemottakere.

Robert Eriksson (FrP) [12:57:16]: Det er jo riktig det som statsråden her peker på, at vi har et EØS-reglement. Det er ikke EØS-reglementet jeg tar til orde for at vi skal gjøre noe med, for det har vi i dette huset ikke så store muligheter til. Det er jeg fullstendig klar over.

Men så sier også statsråden i sitt svar at man plikter å melde seg til det lokale arbeidskontoret i det landet man søker arbeid. Man skal være ordinær arbeidssøker, og brytes de forutsetningene, vil det få konsekvenser for denne gruppen – på lik linje med alle andre. Men et av hovedpoengene er jo at det ikke er noen oppfølging. Det er ingen som kontrollerer om dette brytes eller ikke. Det er ingen som sjekker det, og dermed er det jo på mange måter fritt frem.

På hvilken måte vil statsråden sørge for at man følger opp disse brukerne på en mye tettere og bedre måte for å forsikre seg om at ikke regelverket brytes, og at de er reelle arbeidssøkere?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:58:20]: Først vil jeg si, som jeg også sa i mitt første svar, at det dreier seg altså ikke om en stor mengde mennesker. Det er det litt viktig å understreke, selv om kanskje dagens debatt kan medføre at flere tar seg turen. Men det får vi ikke regne med.

Det er, som Robert Eriksson også er opptatt av, ikke veldig lett for nordmenn å få jobb i Spania, selv om jeg ikke tror man skal utelukke at det faktisk er et globalt arbeidsmarked, og at man har ulik type kompetanse. Så jeg vil ikke utelukke at det kan være aktuelt at også den kompetansen en arbeidsledig i Norge har, kan gi mulighet til jobb i Spania.

Så er det, som jeg sier, klart at det er regler som følges opp av de spanske myndighetene, og det er klart at det er en veldig klar grense mellom hva vi som norske myndigheter kan gjøre, kontra det som spanske myndigheter kan gjøre. Og hvis jeg forstår Erikssons spørsmål rett, så vil han ikke at jeg skal blande meg inn i hva spanske myndigheter gjør – det tror ikke jeg heller.

Hvis spørsmålet er om man kan være sikker på at de som drar til Spania, rent faktisk melder seg til spanske kontorer, vil jeg svare at man altså nå i dag har systemer for det. Du kan ikke bare reise, du må ha en avtale med Nav-kontoret før du kan reise, så det er jo en kontroll allerede der.

Robert Eriksson (FrP) [12:59:30]: Ja, man må ha en avtale, men også Nav bekrefter at man ikke følger opp om man står registrert eller ikke. Man har ikke kapasitet til å sjekke ut det. Det sier Nav til meg.

Ja, jeg er enig i at vi har et globalt arbeidsmarked. Jeg ønsker også et globalt arbeidsmarked, men man trenger ikke å reise til et annet land for å søke arbeid og stå der som mottaker av en ytelse. I den Internett-baserte verden vi lever i, kan jo jeg sitte i Verdalen, for den saks skyld, og søke jobber på Manhattan i USA. Så drar jeg dit hvis jeg blir aktuell for et intervju. Sånn burde det kanskje i større grad også ha vært på andre områder.

Men hva skjer hvis en nordmann som reiser til Spania – det er riktig at det ikke er så veldig mange det er snakk om, men antallet er stadig økende – ikke blir fulgt opp? Han kan være der i tre måneder. Så dukker det opp en jobb fra det lokale Nav-kontoret. Blir man da tilbakekalt til Norge? Hvordan følges det opp hvis det ikke er noen oppfølgingsrutiner for det? Vil statsråden sørge for at man blir tilbakekalt?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [13:00:38]: For det første tror jeg ikke det er så lett å få jobb når man sitter i Verdalen og skal jobbe på Manhattan. Jeg tror at det ofte er lurt å være der man er, men det er nå så. Derfor har EØS regler om dette som går på at du har fri mobilitet innenfor EØS, og at du har rett til å ta med deg en ytelse i tre måneder. Det er en rettighet du har, som verken du eller jeg kan ta fra de borgerne det gjelder.

Spørsmålet er hva man gjør hvis man i den perioden blir tilbudt en ordinær arbeidsplass i Norge. I utgangspunktet tror jeg faktisk at du nå er tilgjengelig for det spanske ar-

beidsmarkedet. Så det er der du på en måte er forpliktet til å ta jobb. Men hvorvidt du også har en forpliktelse overfor norske myndigheter, kan jeg ikke gi et godt svar på nå. Det skal jeg komme tilbake til, for jeg vil være helt sikker på at jeg svarer riktig. Umiddelbart tror jeg ikke du har forpliktelser, men jeg vil være helt sikker på at jeg svarer riktig. Det skal representanten få en skriftlig besvarelse på av meg så fort som mulig.

Presidenten: Spørsmål 18 er besvart.

Spørsmål 19

Sylvi Graham (H) [13:01:57]: «Riksrevisjonen har tidligere avdekket mangler i Arbeids- og velferdsetatens forvaltning av tilpasning og stønad til biler for funksjonshemmede. Organiseringen av bilområdet er under endring. I Prop. 1 S for 2010–2011 henviser Arbeidsdepartementet til at denne omleggingen har ført til noe redusert kapasitet en periode. Brukerne melder om svært lange ventetider.

Hva er status i arbeidet med å omorganisere bilstønadsområdet, og når forventer Nav å være å jour med behandlingen av søknader om spesialtilpassede kjøretøy?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [13:02:39]: I tråd med mine orienteringer til Riksrevisjonen, senest i mitt brev av 19. april 2010, og som redegjort for i Prop. 1 S for 2010–2011, er omorganiseringen av bilstønadsområdet et krevende og langsiktig arbeid. Det er fortsatt utfordringer knyttet til det å løse revisjonsmerkene. Det vil derfor ta noe tid før effekten av de tiltakene som er satt i verk, blir fullt ut realisert.

Den 1. juni 2009 ble det formelt opprettet fem regionale bilsentra, med en samling av kompetansen på vedtaks-siden. Formålet med omorganiseringen har vært å skape et bedre tilbud til brukerne samt å møte de utfordringene som Riksrevisjonen pekte på i sin rapport.

For noen brukere vil avstanden, eller funksjonshemningen, være et hinder for å kunne komme til bilsentret. For å imøtekomme dette behovet og sikre en bedre oppfølging av bil og bruker er målet at hvert bilsenter også får en ambulerende tjeneste.

Jeg vil også påpeke at Arbeids- og velferdsetaten i perioden fra Riksrevisjonens rapport forelå tilbake i 2007, har vært inne i en svært krevende reformperiode, der omstillinger innen bilstønadsområdet også har vært gjennomført innenfor det kompliserte reformtrykket. Det er imidlertid lagt et godt grunnlag for bedre styring og kontroll på området på sikt. For å undersøke om den nye organiseringen har ført til de ønskede effekter på dette området, er det i 2011 planlagt en kvalitetsundersøkelse med fokus på områder som viste mangler i Riksrevisjonens rapport.

Ekstraordinære tiltak med fokus på økt kompetanse og samhandling for å få ned saksbehandlingstiden generelt for nye søknader og for å håndtere gamle restanser er satt inn. De fleste sakene som gjelder såkalte spesialtilpassede biler, blir ferdigbehandlet godt innenfor normkravet på sju måneder. Antall saker utover etatens eget normkrav er

redusert fra 190 saker i juli 2010 til 166 saker i september 2010.

Jeg vil overfor arbeids- og velferdsdirektøren presisere at jeg forventer positive resultater etter hvert som den nye organiseringen faller på plass. Dette vil jeg følge opp i den ordinære styringsdialogen.

Sylvi Graham (H) [13:04:57]: Flere ganger det siste halvår har vi sett familier med sterkt funksjonshemmede barn som ikke har fått innvilget sin søknad om tilpasset rullestolbil. De viser til tre år lang saksbehandlingstid og til forskjellsbehandling, fordi mennesker med samme syndrom har fått i andre distrikter i landet.

Statsråden svarte i TV 2:

«Jeg legger til grunn at man har vurdert like tilfeller likt.»

Men seksjonssjefen i Nav sa til TV 2:

«Jeg beklager hvis brukere oppfatter at våre tilbud ikke er tilfredsstillende, men vi har et regelverk som vi forholder oss til, og gjør det etter vårt beste skjønn.»

Må tjenestemennene bruke skjønn? Er retningslinjene kanskje ikke gode nok? Statsråden har mulighet til å gi Nav nye retningslinjer om tildeling av hjelpemidler. Vil hun sørge for at det skjer?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [13:05:48]: Dette er på en måte et litt annet spørsmål, men jeg svarer gjerne på det. Det handler om adgang til bil.

Hvis vi skal ta den konkrete saken som jeg uttalte meg om til TV 2, understreker jeg, og det kom ikke fram i den utsendelsen, at den saken har vært til behandling to ganger i Nav-systemet – en gang med en klage, opp til Trygderetten, avgjort av Trygderetten, og andre gang en klage. Jeg vet ikke om de i neste runde har vurdert å bringe den inn for Trygderetten.

Noe av de viktigste man må regne med at de har trukket fram i den saken, er hensynet til likebehandling. Derfor legger jeg til grunn at likebehandlingsspørsmålet er prøvet. Jeg understreker, som jeg har sagt tidligere her i dag, at like tilfeller ikke alltid er like. Det tror jeg representanten vet like godt som meg. Derfor legger jeg det til grunn. Så legger jeg også til grunn at vi forvalter et regelverk som den regjeringen som satt før denne regjeringen, faktisk la til grunn. Det var basert på en prioritering; at de som trenger det mest, får. Det betyr at ikke alle som trenger det, får, men de som trenger det mest, får.

Sylvi Graham (H) [13:06:57]: Åtte år gamle Filip fra Leknes har Angelmans syndrom. Gutten har alvorlige vansker med motorikk og koordinasjon. For familien blir det mange tunge løft. Nav har gitt Filip og familien elektrisk spesialtilpasset rullestol, men en bil med heis eller rampe har de nå etter tre års kamp ikke fått. Rullestolen kan settes på en tilhenger, sier Nav – etter sitt beste skjønn. Jeg lurer på om statsråden har tenkt gjennom hvordan det vil være en tidlig, mørk og glatt morgen i Leknes om vinteren når en mor skal av sted til skole og barnehage med tre barn i bilen, som i dette tilfellet, og en tilhenger med en tung elektrisk rullestol bakpå. Nav skal være der for å hjel-

pe familier i krevende livssituasjoner. Mener statsråden at denne familien har fått god nok hjelp?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [13:07:46]: Jeg er ikke i tvil om at den familien trenger hjelp. Men jeg forvalter et regelverk, som altså den tidligere regjeringen, hvor Høyre satt i setet, laget, og vi skal gjøre noen prioriteringer mellom dem som får rett til bil gruppe 1 og bil gruppe 2. Der har man laget noen regler, det er dem jeg forvalter nå, og det er for å sørge for at flest mulig kan få dette godet. Hvis jeg over bordet sa at det er klart at Filip skal få dette – jeg kan jo ikke det, det skjønner man jo – må jeg i så fall gå inn og endre på hele regelverket. Det er en budsjettmessig omprioritering som regjeringen ikke har valgt å kunne prioritere i denne runden, nettopp

fordi vi ønsker at flest mulig skal kunne få en type tiltak, altså at vi da får flere som får denne andre typen bil. Hvis du fortsatt gjør noe annet, må du kutte i det store og hele, slik at færre får bil med tilhenger.

Presidenten: Da er sak nr. 2 ferdigbehandlet.

S a k n r . 3

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat. Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 13.10.
